

**BAŽNYČIOS
ŽINIOS****Šiame numeryje:****Popiežius**

Benediktas XVI „Šventoji Dvasia yra meilė“	2
„Išlaikykite tvirtą tikėjimą!“	2
„Negalėjau čia neatvykti“	3
„Tyliai garbinti ostijoje esantį Jėzų“	5
„Tapkite geresnio pasaulio architektais“	6

Šventasis Sostas

Dėl Neokatechumenato kelio liturgijos šventimo	8
--	---

Bažnyčia pasaulyje

Vilkaviškio vyskupijos IV Eucharistinis kongresas	9
Konferencija apie Jono Pauliaus II reikšmę Europos permainoms	10
Arkiv. S. Tamkevičiaus spaudos konferencija minint Pasaulinę visuomenės komunikavimo dieną	12
„Atgaivink“ programos dalyvių metinis susitikimas Kaune	13
JAV Valstybės departamento ataskaitoje įvertinta Lietuvos Caritas programa	14
Lietuvoje viešėjo Olandijos organizacijos „Tikintieji prieš prekybą moterimis“ atstovai	15
Kauno arkivyskupijos kunigų susirinkimas	16
Žemaičių Kalvarijoje užbaigti seminarijos mokslo metai	16
Atvirų durų diena Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje	17
Prezidentūroje pristatytos naujos „Aidų“ leidyklos knygos	18

Homilijos

DIEVAS PRIKELIA 13 eilinis sekmadienis (B)	19
SAVIEJI JO NEPRIĖMĖ 14 eilinis sekmadienis (B)	20

Bažnyčia pasaulyje

Benedikto XVI vizitas Lenkijoje	21
---------------------------------	----

Popiežius Benediktas XVI

„Šventoji Dvasia yra meilė“

Sekminių pamokslas Šv. Petro aikštėje 2006 m. birželio 4 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Sekminių dieną Šventoji Dvasia galingai nužengė ant apaštalu; taip prasidėjo Bažnyčios misija pasaulyje. Šiai misijai Vienuolika parengė pats Jėzus, daugkart jiems pasirodydamas po Prisikėlimo (plg. *Apd 1, 3*). Prieš žengdamas į dangų, jis paliepė mokiniams nepasišalinti iš Jeruzalės, bet laukti Tėvo pažado išsipildymo (*Apd 1, 4–5*); jis prašė, kad jie, rengdamiesi priimti Šventąją Dvasią, pasiliktų kartu. Ir, laukdami pažadėtojo įvykio, jie visi Aukštutiniame kambaryje kartu su Marija atsidėjo maldai (*Apd 1, 14*).

Pasilikimas kartu buvo Jėzaus iškelta Šventosios Dvasios dovanojimo sąlyga; jų santarvės prielaida buvo ilgesnė malda. Tai puiki pamoka kiekvienai krikščionių bendruomenei. Kartais manoma, jog misijos veiksmingumas priklauso pirmiausia nuo planavimo ir protingo konkrečios užduoties įgyvendinimo. Tiesa, Viešpats prašo mūsų bendradarbiauti, tačiau, pirmiau nei mes atsiliapiame, būtina jo iniciatyva: tikrasis Bažnyčios veikėjas yra jo Dvasia. Mūsų būties ir veiklos šaknys glūdi išminties bei apvaizdos kupinoje Dievo tyloje.

Įvaizdžiai, kuriais Lukas vaizduoja Šventosios Dvasios įsiveržimą, – vėjas ir ugnis – primena Sinajų, kur Dievas apsiareiškė Izraelio tautai ir sudarė su ja sandorą (plg. *Iš 19, 3*). Sinajaus šventė, Izraelio švęsta praėjus penkiasdešimčiai dienų nuo Paschos šventės, būdavo *Sandoros šventė*. Šv. Lukas, kalbėdamas apie ugnies liežuvius (plg. *Apd 2, 3*), Sekmines nori pavaizduoti kaip naująjį Sinajų, kaip Naujosios Sandoros, kuria Sandora su Izraeliu išplečiama taip, kad apimtų visas žemės tautas, šventę. Bažnyčia nuo gimimo yra visuotinė ir misijinė. Išganymo visuotinumą ypač išryškina daugybės tautų, kurių atstovai klausosi pirmojo skelbimo, išvardijimas (plg. *Apd 2, 9–11*).

Dievo tauta, pirmąkart pavidalą įgavusi prie Sinajaus kalno, šią dieną išplečiama taip, kad jos niekas neberiboja: nei rasė, nei kultūra, nei erdvė, nei laikas. Priešingai, nei buvo nutikę statant Babelio bokštą (plg. *Pr 11, 1–9*), kai žmonės, trokšdami savo rankomis nutiesti kelią į dangų, sugriovė savo gebėjimą vienas kitą suprasti, Dvasia per Sekmines kalbos dovana rodo, jog jos buvimas vienija ir *sumaištį paverčia bendryste*. Žmogaus išdidumas ir egoizmas visada skaldo, renčia abejingumo, neapykantos ir smurto sienas. Tuo tarpu Šventoji Dvasia daro širdis gebančias suprasti visų kalbas, nes atkuria tarp žemės ir dangaus autentiško bendravimo tiltus. Šventoji Dvasia yra meilė.

Kaip galima įžengti į Šventosios Dvasios slėpinį, suprasti jos meilės slėpinį? Evangelija šiandien nuveda mus į Aukštutinį kambarį, kur po Paskutinės vakarienės apaštalus nuliūdina tam tikras sumišimas. Priežastis – Jėzaus žodžiai, verčiantys kelti nerimastingus klausimus: jis kalba apie pasaulio neapykantą jam ir jam priklausantiesiems, apie savo slėpinį išėjimą, apie tai, jog jis dar daug turėtų jiems kalbėti, tačiau apaštalai dabar dar negalėsia to pakelti (plg. *Jn 16, 12*). Norėdamas apaštalus padrašinti Jėzus atskleidžia savo išėjimo prasmę: jis turės išeiti, bet ir vėl sugrįšias, o per tą laiką, kol bus išėjęs, jis nepaliksiąs jų vienu kaip našlaičių. Jis atsiųsiąs jiems Guodėją, Tėvo Dvasią, ir Dvasia parodysianti, kad Kristaus darbai yra meilės darbai – meilė to, kuris atidavė savo gyvybę, meilė Tėvo, kuris jį atidavė.

Štai Sekminių slėpinys: Šventoji Dvasia apšviečia žmogaus dvasią ir, apreikšdama nukryžiuotą ir prisikėlusį Kristų, rodo, kaip tapti panašiam į jį, būti iš jo tekančios meilės ženklų ir priemone (plg. *Deus caritas est, 33*). Kartu – kaip ir savo gimimo valandą – su Marija Bažnyčia meldžia: „Veni Sancte Spiritus!“ – „Ateik, Šventoji Dvasia, pripildyk savo tikinčiųjų širdis ir uždek juose savo meilės ugnį!“ Amen.

Popiežius Benediktas XVI

„Išlaikykite tvirtą tikėjimą!“

Ištraukos iš pamokslo per šv. Mišias Varšuvos Pilsudskio aikštėje 2006 m. gegužės 26 d.

<...> „Išlaikykite tvirtą tikėjimą!“ Ką tik girdėjome Jėzaus žodžius: „Jei mane mylite, jūs laikysitės mano įsakymų; aš paprašysiu Tėvą, ir jis duos jums kitą Globėją, kuris liktų su jumis per amžius“ (*Jn 14, 15–17a*). Šiais žodžiais Jėzus atskleidžia gilius saitus, jungiančius tikėjimą ir dieviškosios tiesos išpažinimą, tikėjimą ir atsidavimą Jėzui Kristui meilėje, tikėjimą ir įsakymų įkvėpto gyvenimo praktiką. Visi trys tikėjimo matmenys yra Šventosios Dvasios veikimo vaisius. Šis veikimas rodosi kaip vidinė jėga, verčianti mokinių širdis plakti išvien su Kristaus širdimi ir įgalinanti mylėti brolius taip, kaip jis mus mylėjo. Tad tikėjimas yra dovana, tačiau kartu ir užduotis.

„Jis duos jums kitą Globėją – Tiesos Dvasią“. Tikėjimas, pasak šventojo Pauliaus, kaip ir tiesos apie Dievą ir žmogų pažinimas bei išpažinimas, remiasi skelbiamu Kristaus žodžiu (plg. *Rom 10, 17*). Bažnyčios istorijoje Kristaus žodį skelbė apaštalai. Jie stengėsi jį savo įpėdiniais perduoti sveiką, o šie jį savo ruožtu perteikdavo kitoms kartoms iki pat mūsų dienų. Daug Evangelijos skelbėjų dėl ištikimybės Kristaus žodžio tiesai

atidavė savo gyvybę. Taip iš rūpinimosi tiesa išaugo Bažnyčios tradicija. Kaip praėjusiais šimtmečiais, taip ir šiandien yra žmonių ar aplinkų, kurie, šimtametės tradicijos nepaisydami, Kristaus žodį klastoja ir nori iš Evangelijos pašalinti, jų nuomone, šiuolaikiniams žmonėms perdėm nepatogias tiesas. Mėginama sukelti išpūdį, jog visa reliatyvu: tikėjimo tiesos irgi priklausančios nuo istorinės situacijos bei žmogiško įvertinimo. Tačiau Bažnyčia negali slėpti tiesos Dvasios. Apaštalų įpėdiniai kartu su popiežiumi atsakingi už Evangelijos tiesą, o ir visi krikščionys pašaukti šia atsakomybe dalytis, pritardami jų autoritetingiems nurodymams. Kiekvienam krikščioniui privalu nuolatos savo įsitikinimus lyginti su Evangelijos mokymu bei Bažnyčios tradicija, stengiantis išlikti ištikimam Kristaus žodžiui ir tada, kai jis yra reiklus ir, žmogiškai žiūrint, sunkiai suprantamas. Neturime pasiduoti reliatyvizmo ar Šventojo Rašto subjektyvaus bei selektyvaus aiškinimo pagundai. Tik nepažeista tiesa leidžia laikytis dėl mūsų išganymo mirusio ir prisikėlusio Kristaus.

Kristus sako: „Jei mane mylite...“ Tikėti reiškia ne tik pripažinti tam tikrą abstrakčių tiesų apie Dievą, žmogų, gyvenimą, mirtį ir būsimą tikrovę skaičių. Tikėjimą sudaro artimas ryšys su Kristumi, ryšis, besiremiantis meile to, kuris mus pamilo pirmas (plg. 1 Jn 4, 11) iki visiško savęs paaukojimo. „Dievas mums parodė meilę tuo, kad Kristus numirė už mus, kai tebebuvo nusidėjėliai“ (Rom 5, 8). Kaip kitaip galėtume atsakyti į tokią didelę meilę, jei ne atvira ir meilei pasirengusia širdimi? Bet ką reiškia mylėti Kristų? Tai reiškia pasitikėti juo ir išbandymo valandą, ištikimai sekti paskui jį ir kryžiaus keliu. Patikėdami save Kristui, nepralaimime nieko ir laimime viską. Jo rankose mūsų gyvenimas įgyja savo tikrąją prasmę. Meilė Kristui reiškiasi noru savo gyvenimą suderinti su jo širdies mintimis bei jausmais. Tai pasiekama per vidinę vienybę, besiremiančią sakramentų malone ir stiprinamą nuolatinės maldos, aukštino, padėkos ir atgailos. Būtina atidžiai išsiklausyti į įkvėpimus, kuriuos jis teikia per savo žodį, mūsų sutinkamus žmones ir kasdienio gyvenimo situacijas. Jį mylėti reiškia su juo palaikyti dialogą, pažinti jo valią ir šią valią nedelsiant įgyvendinti.

Bet gyventi tikėjimu kaip meilės santykiu su Kristumi taip pat reiškia būti pasirengusiam atsisakyti visko, kas jo meilę neigia. Todėl Jėzus sako apaštalams: „Jei mane mylite, jūs laikysitės mano įsakymų“. Kokie gi yra Kristaus įsakymai? Mokydamas minią, Jėzus patvirtino įstatymą, kurį Kūrėjas įrašė į žmogaus širdį ir vėl suformulavo Dešimties įsakymų plokštėse: „Nemanykite, jog aš atėjęs panaikinti Įstatymo ar Pranašų. Ne panaikinti jų atėjau, bet įvykdyti. Iš tiesų sakau jums: kol dangus ir žemė nepraeis, nė viena raidelė ir nė vienas brūkšnelis neišnyks“ (Mt 5, 17–18). Tačiau kartu jis iš naujo aiškiai pabrėžia vienijantį dieviškųjų, ant Sinajaus kalno apreiškėtų įstatymų centrą – meilę Dievui ir artimui: „Mylėti jį [Dievą] visa širdimi, vi-

su protu ir visomis jėgomis bei mylėti artimą kaip save patį svarbiau už visas deginamąsias ir kitokias aukas“ (Mt 22, 37). Maža to, Jėzus savo gyvenimu ir savo velykiniu slėpiniu išpildė visą Įstatymą. Vienydamasis su mumis per Šventąją Dvasią, jis su mumis ir mummyse neša Įstatymo „jungą“, kuris per tai tampa „lengva našta“ (Mt 23, 38). Šia dvasia Jėzus suformulavo žmonių, besistengiančių kuo giliau išgyventi tikėjimą, vidinių savybių sąrašą: palaiminti liūdintys, romieji, alkstantys ir trokštantys teismo; palaiminti gailestingieji ir tyraširdžiai; palaiminti taikdariai ir persekiojami dėl teismo... (plg. Mt 5, 3–12).

Mieli broliai ir seserys, tikėjimas kaip Kristaus laikymasis reiškiasi per meilę, akinančią daryti gėrį, Kūrėjo įdėtą į kiekvieno iš mūsų prigimtį, į kiekvieno žmogaus asmenybę ir į viską, kas pasaulyje egzistuoja. Kas tiki ir taip gyvena, tas tampa tikros „meilės civilizacijos“, kurios centras yra Kristus, statydintoju. <...>

Popiežius Benediktas XVI

„Negalėjau čia neatvykti“

Kalba, pasakyta buvusioje nacių Aušvico-Birkenau koncentracijos stovykloje 2006 m. gegužės 28 d.

Kalbėti šioje siaubo istorijoje, neregėtų nusikaltimų Dievui ir žmonėms sankaupos vietoje beveik neįmanoma – ir ypač sunku ir slogu krikščioniui, popiežiui, kilusiam iš Vokietijos. Šioje vietoje trūksta žodžių, čia tegali tvyroti tylą – tylą, kuri yra vidinis šauksmas Dievui: kodėl tylėjai? Kodėl galėjai visa tai pakesti? Šioje tyloje žemai nusilenkiame nesuskaičiuojamam čia kentėjusių ir nužudytųjų būriui; tada ši tylą virsta garsiu atleidimo ir susitaikymo prašymu, gyvajam Dievui adresuojamam šauksmu neleisti, kad tai kada nors pasikartotų.

Prieš 27 metus, 1979 m. birželio 7 d., čia stovėjo popiežius Jonas Paulius II. Tada jis pasakė: „Šiandien atvykstu čia kaip piligrimas. Žinoma, jog čia jau esu buvęs daug kartų... Kaip dažnai! Kaip dažnai nusileisdavau į Maksimilijono Kolbės mirties celę ir stovėdavau prie naikinimo sienos, eidavau per Birkenau krematoriumų griuvėsius. Negalėjau čia neatvykti kaip popiežius“. Popiežius Jonas Paulius II stovėjo čia kaip tautos, greta žydų tautos turėjusios kentėti šioje vietoje ir apskritai karo metu, vaikas: „Per Antrąjį pasaulinį karą gyvybės neteko šeši milijonai lenkų, penktadalis tautos“, – tada priminė popiežius. Jis iškilmingai paragino pasaulį, kaip jau buvo padarę jo pirmtakai Jonas XXIII ir Paulius VI, gerbti žmogaus bei tautų teises ir pridūrė: „Skelbiu šias teises kaip sūnus tautos, savo tolimoje ir netolimoje istorijoje patyrusios iš kitų daugybę kančių. Sakau tai ne

kad kaltinčiau, bet kad priminčiau. Kalbu visų tautų, kurių teisės pažeidžiamos ir užmiršamos, vardu...”

Popiežius Jonas Paulius II stovėjo čia kaip lenkų tautos sūnus. Aš čia stoviu kaip vokiečių tautos sūnus ir būtent todėl turiu, galiu, kaip ir jis, pasakyti: negalėjau čia neatvykti. Turėjau atvykti. Tai buvo ir yra pareiga tiesos ir kentėjusiųjų teisės atžvilgiu, pareiga Dievo atžvilgiu stovėti čia kaip Jono Pauliaus II įpėdiniui ir kaip vokiečių tautos vaikui – sūnui tautos, kurią melagingais pažadais, tautos didybės, jos garbės bei reikšmės atkūrimo, gerovės perspektyvomis, taip pat teroru bei bauginimu savo valiai buvo pajungusi nusikaltėlių grupė, mūsų tauta naudojusi bei piktnaudžiavusi kaip savo griovimo bei viešpatavimo manijos įrankiu. Taip, negalėjau čia neatvykti. 1979 m. birželio 7 d. čia stovėjau kaip Miuncheno ir Freisingo arkivyskupas tarp daugybės popiežių lydėjusių, jo besiklausiusių ir su juo besimeldusių vyskupų. 1980 m. šioje siaubo vietoje dar kartą vaikščiojau su vokiečių vyskupų delegacija, sukrėstas blogio ir dėkingas, kad virš šios tamsumos patekėjo susitaikymo žvaigždė. Ir šiandien esu čia dėl to paties: melsti susitaikymo malonės – pirmiausia Dievo, kuris vienintelis gali atverti ir išvalyti mūsų širdis; žmonių, kurie čia kentėjo, ir galiausiai susitaikymo malonės visiems, kurie šią istorijos valandą naujaip kenčia neapykantos ir neapykantos kurstomo smurto priespauda.

Kiek daug klausimų mus jaudina šioje vietoje! Vis iš naujo kyla klausimas: kur tomis dienomis buvo Dievas? Kodėl jis tylėjo? Kaip jis galėjo pakęsti tokį griovimo perteklių, tokį blogio triumfą? Į galvą ateina 44 psalmės žodžiai, kenčiančio Izraelio skundas: „Palikai mus bejėgius šakalų lindyneje ir apgaubei mirtina tamsa... Juk dėl tavęs mes esame nuolat žudomi, su mumis elgiamasi kaip su pjovimui skirtomis avimis. Atsibusk, Viešpatie! Kodėl miegi? Kelkis, neatmesk mūsų amžinai! Kam slepi savo veidą? Kodėl užmiršti mūsų skurdą ir priespaudą? Juk mes gulime kniūbsti dulkėse ir nebegalime pakilti nuo žemės. Pakilk, ateik mums padėti, atpirk mus dėl savo ištikimosios meilės!“ (Ps 44, 20. 23–27). Šis Dievui adresuojamas kenčiančio Izraelio pagalbos šauksmas didžiausio vargo momentais kartu yra pagalbos šauksmas visų, kurie istorijoje – vakar, šiandien, rytoj – kenčia dėl Dievo, kenčia dėl tiesos ir gėrio, o tokių daug ir šiandien.

Dievo paslaptis mūsų žvilgsniui neprieinama – matome tik fragmentus ir klystame norėdami tapti Dievo ir istorijos teisėjais. Tada žmogų ne gintume, bet prisidėtume prie jo griovimo. Ne – galiausiai turime pasitenkinti nuolankiu, tačiau atkakliu šauksmu į Dievą: pabusk! Neužmiršk savo kūrinio, žmogaus! Dievui skirtas mūsų šauksmas kartu turi būti šauksmas, perskrodžiantis mūsų širdį, kad mumyse gimtų slėpiningas Dievo buvimas – kad jo galia, jo įdėta į mūsų širdis, neskęstų ir nedustų egoizmo, žmonių baimės, abejingumo ir oportunistinio purve. Šį Dievui skirtą šauksmą

nukreipiame į savo širdį, būtent iš šią valandą, kai gresia naujos negandos, kai iš žmogaus širdies, atrodo, vėl kopia laukan visos tamsios galios – viena vertus, piktnaudžiavimas Dievu teisinant aklą smurtą nekaltųjų atžvilgiu, kita vertus, Dievo nepažįstantis bei tikėjimą į jį pašiepiantis cinizmas. Šaukdami meldžiame Dievą, kad jis atvestų žmones į protą, leistų jiems suvokti, kad smurtas, užuot steigęs taiką, tik dar daugiau sukelia smurto – sugriovimų spiralę, kurioje galiausiai pralaimi visi. Dievas, į kurį tikime, yra proto Dievas – proto, kuris yra ne neutrali Visatos matematika, bet neatsiejamas nuo meilės, gėrio. Meldžiame Dievo ir šaukiame žmonėms, kad šis protas, meilės protas, leidžiantis suvokti susitaikymo bei taikos galią, paimtų viršų grėsmių, mums keliamų iracionalumo ar klaidingo, nuo Dievo atsiskyrusio proto, apsuptyje.

Vieta, kurioje stovime, yra atminimo vieta. Tai, kas praėję, nėra tiesiog praėję. Tai mums reikšminga ir rodo, kokiais keliais neturėtume vaikščioti ir kokiais turėtume sukti. Kaip ir Jonas Paulius II, ėjau išilgai akmenų, įvairiomis kalbomis primenančių šios vietos aukas – baltarusių, čekų, vokiečių, prancūzų, graikų, hebrajų, kroatų, italų, jidiš, vengrų, olandų, norvegų, lenkų, rusų, romų, rumunų, slovakų, serbų, ukrainiečių, žydų, ispanų ir anglų. Visi šie atminimo akmenys kalba apie žmogaus kančią, leidžia nuvokti galios, traktavusios žmones kaip medžiagą ir nelaikiusios jų asmenimis, kuriuose švyti Dievo paveikslas, cinizmą.

Kai kurie akmenys žadina ypatingą atminimą. Štai atminimo akmuo hebrajų kalba. Trečiojo Reicho galinjieji norėjo sutrypti visą žydų tautą, ištrinti ją iš žemėlapių; baisiu būdu pasitvirtino psalmės žodžiai: „Su mumis elgiamasi, kaip su pjovimui skirtomis avimis“. Tie smurtaujuojantys nusikaltėliai galiausiai troško šios tautos ištrynimu nužudyti Dievą, pašaukusį Abraomą, kalbėjusį prie Sinajaus kalno ir ten nustačiusį amžinai galiojančius orientacinius kriterijus žmonijai. Jei ši tauta vien savo buvimu liudija Dievą, kalbėjusį žmogui ir jį įpareigojantį, tai toks Dievas galiausiai turėtų mirti ir valdžia turėtų priklausyti tik žmogui – jiems patiems, laikančiais save stipriausiais, mokėjusiais pajungti sau pasaulį. Sunaikinus Izraelį, turėjo nebelikti jokių šaknų, kuriomis remiasi krikščionių tikėjimas; jos turėjo būti pakeistos nauju, pačių susimeistrautu tikėjimu žmogaus, stipriojo, valdžia. Štai akmuo lenkų kalba: iš pradžių norėta sunaikinti dvasinę Lenkijos vadovybę ir taip ištrinti tautą kaip autonominę istorinį subjektą, paverčiant ją, jei ji dar liktų gyva, vergų tautą. Dar vienas, ypatingiems apmąstymams kviečiantis akmuo – ant jo užrašyta sinti ir romų kalbomis. Tai dar viena tauta, turėjusi išnykti išsisa, per kitas tautas keliaujanti ir jose gyvenanti tauta. Ideologijoje, kur vertinta tik išmatuojama nauda, o visa kita laikyta *lebensunwertes Leben* – gyventi neverta gyvybe, ji buvo priskirta prie nenaudingų pasaulio istorijos elementų. Štai atminimo akmuo rusų kalba, pri-

menantis mums milžinišką daugybę rusų kareivių gyvybių, paaukotų kovoje su nacionalsocialistiniu teroro režimu, ir drauge keliantis minčių apie tragišką jų pastangų dviprasmiškumą: išlaisvindami tautas iš vienos diktatūros, jie turėjo tas pačias tautas pajungti naujai, Stalino ir komunistinės ideologijos, diktatūrai.

Ir visi kiti akmenys įvairiomis Europos kalbomis kalba mums apie viso šio žemyno žmonių kančią; jie tikrai giliai paliečia mūsų širdį, kai minime ne aukas apskritai, bet prieš akis turime atskirų žmonių, baigusių gyvenimą čia, teroro tamsybėje, veidus. Vidinė pareiga vertė mane stabtelėti ir prieš atminimo akmenį vokiečių kalba. Iš ten prieš mus iškyla Edithos Stein, sesers Kryžiaus Teresės Benediktos, veidas – žydės ir vokiečės, kuri vokiečių nacistų koncentracijos stovyklos nakties siaube išnyko kartu su savo seserimi, trokšdama kaip krikščionė ir žydė mirti su savo tauta ir dėl savo tautos. Vokiečiai, atgabenti į Aušvicą-Birkenau ir čia mirę, buvo vaizduojami kaip *Abschaum der Nation* – tautos atmatos. Tačiau šiandien su dėkingumu pripažįstame juos tiesos ir gėrio, nepražuvusio ir mūsų tautoje, liudytojais. Dėkojame šiems žmonėms, kad jie nenusilenkė blogio galiai ir stovi priešais mus kaip šviešuliai tamsioje naktį. Pagarbiai ir dėkingai lenkiame visiems, kurie atsakė taip, kaip tie trys jaunuoliai, kuriems Babilone grasinta ugnimi plieskiančia krosnimi: „Jei mūsų Dievas, kuriam tarnaujame, gali mus išgelbėti... teišgelbsti. Bet jei ne, karaliau, tebūna tau žinoma, kas mes tavo dievams netarnausime ir aukso statulos, kurią tu pastatei, negarbinsime“ (*Dan 3, 17*).

Taip, už šių atminimo akmenų slypi nesuskaičiuojamų žmonių likimas. Jie supurto mūsų atmintį, supurto mūsų širdį. Jie nenori kurstyti mumyse neapykantos: jie mums rodo, kokie baisūs yra neapykantos darbai. Jie nori paskatinti mūsų protą suvokti blogį kaip blogį ir jį atmesti; jie nori įkvėpti mums drąsos siekti gėrio, priešintis blogiui. Jie nori sužadinti mums jausmus, išreiškiamus žodžiais, kuriuos Sofoklis įdeda į siaubo apimtos Antigonės lūpas: „Esu ne kartu nekęsti, bet kartu mylėti“.

Dėkui Dievui, šios siaubo vietos apylinkėje su atminties apvalymu, kurio ji reikalauja, plėtojasi įvairios iniciatyvos, kuriomis siekiama apriboti blogį ir suteikti jėgos gėriui. Ką tik palaiminau Dialogo ir maldos centrą. Netoliese rutuliojasi uždaras karmeličių gyvenimas; jos ypač vienijasi su Kristaus kryžiaus slėpiniu ir primena mums krikščių tikėjimą, kad pats Dievas nužengė į kančių pragarą ir kenčia kartu su mumis. Osvencime gyvuoja šventojo Maksimilijono centras ir tarptautinis ugdymo, supažindinančio su Aušvicu ir holokaustu, centras. Veikia tarptautiniai jaunimo susitikimų namai. Viename iš senų maldos namų įsikūręs Žydų centras. Galiausiai yra statoma Žmogaus teisių akademija. Tad galime turėti viltį, kad iš siaubo vietos išaugs konstruktyvus apmąstymas ir kad priminimas padės priešintis blogiui ir siekti gėrio pergalės.

Žmonija Aušvice-Birkenau perejo „tamsiu slėniu“. Čia ir norėčiau pabaigti pasitikėjimo malda, Izraelio psalme, kuri kartu yra krikščionijos malda: „Viešpats – mano ganytojas, man nieko netrūksta. Žaliose pievose jis mane guldo, prie ramių vandenių gano. Jis atgaivina mano gyvastį ir veda teisumo takais, kaip dera jo vardui. Nors einu per tamsiausią slėnį, nebijau jokio pavojaus, nes tu su manimi. Tavo Ganytojo lazda ir vėždas apgins mane... Aš visados gyvensiu Viešpaties Namuose“ (*Ps 23, 1–4. 6*).

Popiežius Benediktas XVI

„Tyliai garbinti ostijoje esantį Jėzų“

Ištraukos iš popiežiaus Benedikto XVI kalbos, pasakytos per susitikimą su kunigais Varšuvos katedroje 2006 m. gegužės 25 d.

<...> Šiandien susitinku su jumis, kunigais. Jūs esate Kristaus pašaukti tarnauti jam naujajame tūkstantmetyje; esate išrinkti iš tautos ir paskirti su Dievu susijusiems dalykams, atnašauti dovanas ir aukas už nuodėmes. Tikėkite savo kunigystės galia! Per sakramentą jūs gavote viską, kuo esate. Tardami žodžius „aš“ arba „mano“ („Aš išrišu tave...“, „Tai mano kūnas...“), sakote tai ne savo, bet Kristaus vardu, *in persona Christi*, kuris nori pasinaudoti jūsų lūpomis ir rankomis, jūsų pasiaukojimo dvasia ir talentais. Per kunigystės šventimus Kristus liturginiu rankų uždėjimo ženklu paėmė jus į savo ypatingą globą; jo rankų prieglobstyje ir jo širdyje esate saugūs. Panirkite į jo meilę ir padovanokite jam savo meilę! Kai jūsų rankos buvo tepamos aliejumi – Šventosios Dvasios ženklu, jūs buvote paskirti tarnauti Viešpačiui kaip jo rankos pasaulyje. Užuoat tarnavusios egoizmui, jos turi perteikinti pasaulyje jo meilės liudijimą.

Kristaus kunigystės didybė gali bauginti. Gali kilti pagunda kartu su Petru sušukti: „Pasitrauk nuo manęs, Viešpatie, nes aš nusidėjėlis“ (*Lk 5, 8*), nes mums sunku patikėti, kad Kristus pašaukė būtent mus. Argi negalėjo jis pasirinkti kurio nors kito, gabetesnio, šventesnio negu mes? Tačiau Jėzus nukreipė savo meilės kupiną žvilgsnį į kiekvieną iš mūsų ir šiuo jo žvilgsniu turime pasitikėti. Neskubėkime, tarsi Kristui tylioje maldoje paskirtas laikas būtų prarastasis laikas. Priešingai, būtent tada randasi įstabūs pastoracinės tarnystės vaisiai. Nevalia nuleisti rankų, kai malda reikalauja pastangų ir kai atrodo, jog Jėzus tyli – jis tyli, tačiau veikia. Mielai prisimenu tai, ką praėjusiais metais patyriau Kelne: buvau gilios, neužmirštamios milijono jaunuolių tylos per Švenčiausiojo Sakramento garbinimą liudininkas! Ši maldinga tyla mus suvienijo ir padovanojo mums tokią didžiulę paguodą. Pasaulyje, kur tiek daug triukšmo, paklydimų, būtina tyliai garbinti ostijoje esantį Jėzų. Uo-

liai praktikuokite garbinimo maldą ir mokykite to tikinčiuosius. Joje atrasite paguodos ir šviesos.

Iš kunigų tikintieji laukia tik viena: kad jie būtų specialistai, skatinantys žmogaus susitikimą su Dievu. Iš kunigo nereikalaujama būti ūkio, statybos ar politikos žinovu. Tikimasi, kad jis bus dvasinio gyvenimo žinovas. Todėl jaunam kunigui žengiant pirmuosius žingsnius, būtina turėti patyrusį mokytoją, kuriuo jis galėtų remtis ir kuris jam padėtų nepasiklysti tarp daugybės akimirksnio kultūros pasiūlymų. Reliatyvizmo ar palaidumo pagundų akivaizdoje kunigui tikrai nebūtina išmanyti visas aktualias ir kintančias mąstymo sroves; tikintieji iš jo tikisi, jog jis bus amžinosios, apreiškiamos žodyje glūdinčios išminties liudytojas. Vaisių gyvenime duoda rūpinimasis asmeninės maldos kokybe ir geru teologiniu pasirengimu.

Gyvenimas totalitarizmo sąlygomis galėjo išugdyti nesąmoningą polinkį slapstyti už išorinės kaukės. Iš čia kyla pavojus pasiduoti savotiškai veidmainystei. Akivaizdu, jog tai neprisidės prie broliškų santykių autentiškumo ir gali pastūmėti į perdėtą susikoncentravimą į save. Autentiškai emociškai bręstama tik tada, kai širdis laikosi Dievo. Kristui reikia brandžių, vyriškų, tikrai tėvišką dvasingumą puoselėti gebančių kunigų. Kad taip būtų, reikia savo atžvilgiu būti nuoširdžiam, atsiverti dvasiniam vadovui ir pasitikėti dieviškojo galeistingumu.

Popiežius Jonas Paulius II Didžiojo jubiliejaus proga daug kartų ragino krikščionis apgailėti neištikimybę praeityje. Tikime, kad Bažnyčia yra šventa, tačiau joje gyvena nuodėmingi žmonės. Noras tapatintis tik su tais, kurie be nuodėmės, atmetinas. Kaip galėtų Bažnyčia išstumti iš savo gretų nusidėjėlius? Juk Jėzus tapo kūnu, mirė ir prisikėlė dėl jų išganymo. Todėl reikia išmokti nuoširdžiai gyventi krikščionišką atgailą. Ją praktikuodami, individualias nuodėmes išpažįstame išvien su kitais, jų ir Dievo akivaizdoje. Kartu būtina saugotis pretenzijos arogantiškai teisti ankstesnes kartas, gyvenusias kitais laikais ir kitomis aplinkybėmis. Reikia nuolankaus nuoširdumo, kad galėtum neneigti praeities nuodėmių ir kartu neparodyti nuolaidumo paviršutiniškiems kaltinimams nesant tikrų įrodymų ar nežinant įvairių tuometinių išankstinių nusistatymų. Be to, *confessio peccati*, pasitelkiant šventojo Augustino posakį, visada turėtų lydėti *confessio laudis*. Prašydami atleidimo už praeityje padarytą blogį, turime neužmiršti ir gėrio, nuveikto padedant dieviškajai malonei ir dažnai atnešusio, nors ir buvo laikomas molio induose, iškilų vaisių.

Šiandien Lenkijos Bažnyčiai iškilęs didelis pastoracinis iššūkis – rūpintis paliekančiais savo šalį. Nedarbo rykštė daugybę žmonių verčia iškeliuoti į užsienį. Tai labai paplitęs reiškinys. Kai dėl to perskiriamos šeimos, trūkinėja socialiniai saitai, Bažnyčia nega-

li likti abejinga. Būtina, kad išvykstančius žmones lydėtų kunigai, kurie, palaikydami ryšius su vietine Bažnyčia, imtųsi pastoracinio darbo tarp emigrantų. <...>

Išlaikykite tvirtą tikėjimą! <...> Autentiškai gyvenkite ir tarnaukite. Žvelgdami į Kristų, gyvenkite kukliai, solidarizuodamiesi su tikinčiais, pas kuriuos esate pasiūsti. Tarnaukite visiems; būkite prieinami parapijose ir klausyklose, lydėkite naujuosius sąjūdžius ir sąjungas, remkite šeimas, neapleiskite ryšių su jauniu, neužmirškite vargšų ir apleistųjų. Jei gyvensite tikėjimu, Šventoji Dvasia jus pamokys, ką sakyti ir kaip tarnauti. Visada galite tikėtis pagalbos iš tos [Marijos], kuri tikėjimu eina pirma Bažnyčios. <...>

Popiežius Benediktas XVI

„Tapkite geresnio pasaulio architektais“

Žinia Antrajam pasauliniam bažnytinių sąjūdžių ir bendruomenių kongresui (Roma, 2006 m. gegužės 31 d. – birželio 2 d.)

Brangūs broliai ir seserys!

Laukdamas šeštadienį, birželio 3-iają, Šv. Petro aikštėje numatyto susitikimo su daugiau negu šimto bažnytinių sąjūdžių ir naujų bendruomenių sekėjais, labai džiaugiuosi galėdamas jus, šios bažnytinės tikrovės atstovus, Rocca di Papa susirinkusius į pasaulinį kongresą, nuoširdžiai pasveikinti apaštalo žodžiais: „Vilties Dievas jus, gyvenančius tikėjimu, tepripildo visokių džiaugsmų ir ramybės, kad Šventosios Dvasios galybe būtumėte pertekę vilties“ (Rom 15, 13). Mano atmintyje ir širdyje tebėra gyvas ankstesnis, 1998 m. gegužės 26–29 d. Romoje vykęs pasaulinis bažnytinių sąjūdžių kongresas, kuriame kaip tuometinis Tikėjimo mokymo kongregacijos prefektas buvau pakviestas perskaityti pranešimą apie teologinę sąjūdžių vietą. Tuometinį kongresą vainikavo išimintinas susitikimas su mylimu popiežiumi Jonu Pauliumi II 1998 m. gegužės 30 d. Šv. Petro aikštėje, kur mano pirmtakas patvirtino branginąs bažnytinius sąjūdžius ir naujas bendruomenes, pavadindamas juos Bažnyčios ir žmonių gerovės „vilties ženklą“.

Turėdamas prieš akis kelią, nuo tada nueitą Jono Pauliaus II pastoracinio rūpesčio, palankumo ir mokymo nužymėta kryptimi, šiandien norėčiau pasveikinti Popiežiškąją pasauliečių tarybą, atstovaujamą jos prezidento arkivyskupo Stanislawo Rylko, sekretoriaus arkivyskupo Josepho Clemenso bei jų bendradarbių, už svarbią ir vertingą šio pasaulinio kongreso, kurio tema – „Buvimo krikščionimi grožis ir jo perteikimo

džiaugsmas“ – kyla iš mano ištarų per pamokslą pradėdant Petro tarnybą, iniciatyvą. Ši tema kviečia apmąstyti tai, kas esmingai ženklina krikščioniškąjį įvykį: juk jame mums priešais ateina tas, kuris, istorijoje tapęs regimas kūnu ir krauju, į žemę atnešė Dievo šlovės spindesį. Jam taikytini 45 psalmės žodžiai: „Tu viršiji visus žmones savo grožiu“. Ir su juo, paradoksaliai, susiję ir pranašo žodžiai: „Jis buvo nei patrauklus, nei gražus: matėme jį, bet nepamėgome“ (Iz 53, 2). Kristuje susitinka tiesos grožis ir meilės grožis; tačiau meilė, kaip žinia, apima ir pasirengimą kentėti – iki pat savo gyvybės atidavimo už tą, kuris mylimas (plg. Jn 15, 13). Kristus, pasak šv. Bonaventūro (*Sermones dominicales*, 1, 7), „viso grožio grožis“, veikia žmogaus širdyje bei traukia jį prie jo pašaukimo, kuris yra meilė. Tokia nepaprasta traukimo jėga išjudina protą iš stingulio bei atveria jį slėpiniui. Taip atsiskleidžia didžiausias Dievo gailėstingosios meilės grožis ir kartu pagal Dievo panašumą sukurto, malonės atnaujinto ir amžinajai šlovei paskirto žmogaus grožis.

Amžių tėkmėje krikščionybė būdavo perdavinėjama kitiems ir taip plito dėl asmenų ir bendruomenių, gebėjusių skvarbiai liudyti meilę, vienybę ir džiaugsmą, gyvenimo naujumo. Būtent tokia jėga „išjudindavo“ tiek daug žmonių karta po kartos. Sekti šventųjų pėdomis daugybę vyrų ir moterų, galimas daiktas, paskatindavo jų veiduose spindėjęs iš tikėjimo kilęs grožis. Iš esmės tai galioja ir jums: žvelgdami į savo sąjūdžių ir bendruomenių steigėjus bei pradininkus, jūs nepakartojamai aiškiai išvydote Kristaus veidą ir leidotės į kelią. Ir šiandien Kristus daugelio širdyje leidžia suskambėti lemtingiems žodžiams: „Eik paskui mane“. Paprastai tai nutinka liudijant tam, kuris Kristaus buvimą patyręs asmeniškai. Šių „naujų kūrinių“ veide ir žodyje tampa regima jo šviesa ir girdimas jo kvietimas.

Todėl jums, mieli sąjūdžių bičiuliai, sakau: tebūna jie jums bendrystės mokyklos, kelio palydovai rengiantis didelėje jo mokinių šeimoje gyventi tiesa ir meile, Kristaus apreiškтомis bei perteiktomis apaštaliu liudijimu. Jūsų širdyse tegu visada aidi Kristaus raginimas: „Taip tešviečia ir jūsų šviesa žmonių akivaizdoje, kad jie matytų gerus jūsų darbus ir šlovintų jūsų Tėvą danguje“ (Mt 5, 16). Neškite Kristaus šviesą į kiekvieną socialinę ir kultūrinę aplinką, kurioje gyvenate. Misionieriškasis polėkis žymi nuolatos atnaujinamą ir iš kiekvieno pavargusio bei savanaudiško traukimosi į save išlaisvinančią radikalią ištikimybę savo charizmai. Išsklaidykite tamsą pasaulyje, besiblaškančiame tarp prieštarų ideologinių žinių! Nėra grožio, kuris būtų ko nors vertas, jei nėra tiesos, kurią būtų įmanoma pažinti ir kuria būtų galima sekti, jei meilė sunyksta iki praeinančio jausmo, jei laimė virsta iliuzija, jei laisvė pažeminama ligi instinkto. Kiek daug blogio žmogaus ir tautų gyvenime gali pagimdyti valdžios, turto, malonumo manija! Liudykite šiam sutrikusiam pasauliui laisvę, kuriai mus išlaisvino Kristus (plg. Gal 5, 1). Nu-

stabus Dievo ir artimo meilės lydinys daro gyvenimą gražų ir leidžia sužydėti dykumai, kurioje neretai gyvename. Kur meilė reiškiasi kaip aistra gyventi bei rūpintis kitais, skleisdama savo spindulius į jausmų bei darbo pasaulį ir tapdama teisingesnės socialinės tvarkos kūrimo jėga, ten statydinama civilizacija, gebanti užkirsti kelią barbarybės žygiavimui ir priekį. Tapkite geresnio pasaulio, *ordo amoris* pasaulio, kuriame reikštųsi žmogiškojo gyvenimo grožis, architektais.

Bažnytiniai sąjūdžiai ir naujosios bendruomenės šiandien yra šviesus Kristus ir Bažnyčios, jo Sužadėtinės, grožio ženklas. Jūs priklausote gyvajai Bažnyčios struktūrai. Ji dėkoja jums už misionieriškąsias pastangas, už ugdomąją veiklą, vis daugiau plėtojamą krikščioniškosios šeimos naudai, už pašaukimų ir kunigiškąją tarnybą ir pašvęstąjį gyvenimą skatinimą – pašaukimų, bręstančių jūsų viduje. Ji taip pat dėkoja jums už jūsų pasirengimą klausyti ne tik Petro įpėdinio, bet ir įvairių vietinių Bažnyčių vyskupų, kurie kartu su popiežiumi vieningai sergsti tiesą ir meilę, nurodymų. Aš pasitikiu jūsų geranorišku klusnumu. Pirmenybė visada nediskuototinai – anapus savo teisių akcentavimo – teiktina Kristus Kūno tarp žmonių statydinimui. Kiekvienos problemos sąjūdžiai turi imtis gilios bendrystės, artimo ryšio su teisėtai ganytojais dvasia. Tegų jus palaiko dalyvavimas Bažnyčios, kurios liturgija iškilniausiai išreiškia Dievo šlovės grožį ir tam tikru būdu yra Dangaus apsireiškimas žemėje, maldoje.

Patikiu jus užtarimui tos, kurios šaukiamės *Tota pulchra* – „visa graži“ vardu; ji yra grožio idealas, kurį menininkai vis mėgino atkurti savo kūriniuose, „moteris, apsisiautusi saule“ (Apr 12, 1), kurioje žmogaus grožis susitinka su Dievo grožiu. Kupinas tokių jausmų, kaip savo nuolatinės meilės laidą teikiu ypatingą apaštališkąjį palaiminimą.

Vatikanas, 2006 m. gegužės 22 d.

Dievo kulto ir sakramentų tvarkos kongregacija

Dėl *Neokatechumenato kelio* liturgijos šventimo

Vatikanas, 2005 m. gruodžio 1 d.

Brangieji p. Kiko Argüello, p. Carmen Hernandez ir gerb. Tėve Mario Pezzi,

Po pokalbių su dabartine Dievo kulto ir sakramentų tvarkos kongregacija apie Švč. Eucharistijos šventimą *Neokatechumenato kelio* bendruomenėse pagal susitikime su Jumis praeitų metų lapkričio 11 dieną išryškėjusias gaires turiu informuoti Jus apie Šventojo Tėvo sprendimus.

Švęsdamas šv. Mišias *Neokatechumenato kelias* priims ir laikysis nuorodų pagal Bažnyčios patvirtintas liturgijos knygas, nieko neatimdamas ir nepridedamas. Dėl tam tikrų elementų pateikiamos papildomos nuorodos ir paaiškinimai:

1. Sekmadienis yra „Dies Domini“ – taip mums Apaštališkajame laiške apie Viešpaties dieną norėjo paskelbti Dievo tarnas Jonas Paulius II. Todėl *Neokatechumenato kelias* turi užmegzti dialogą su vyskupijos vyskupu, kad švenčiant liturgiją taip pat išryškėtų *Neokatechumenato kelio* bendruomenės išitraukimo į parapiją liudijimas. Mažiausiai vieną sekmadienį per mėnesį *Neokatechumenato kelio* bendruomenės privalo dalyvauti parapijos bendruomenės šv. Mišiose.

2. Įvadai prieš skaitinius turėtų būti trumpi. Reiktų laikytis *Institutio Generalis Missalis Romani* (nr. 105 ir 128) ir *Ordo Lectionum Missae, Praenotanda* (nr. 15, 19, 38, 42) nuorodų.

3. Homilija dėl savo svarbos ir esmės rezervuojama kunigui arba diakonui (plg. KTK, kan. 767 § 1). Dėl pasauliečių tikinčiųjų proginių liudijimų vietos ir metodų pateiktos nuorodos popiežiaus Jono Pauliaus II „*in forma specifica*“ patvirtintoje Tarpdikasterinėje instrukcijoje *Ecclesiae de mysterio*, paskelbtoje 1997 m. rugpjūčio 15 d. Tame dokumente 3 straipsnyje, § 2 ir 3 parašyta:

§2 – „Leistinas trumpas paaiškinimas, padedantis geriau suprasti švenčiamą liturgiją, taip pat išimties tvarka per Eucharistijos šventimą ypatingomis dienomis (seminarijos dieną, ligonių dieną ir t. t.) atitinkamas liudijimas, kuris sakomas niekada nepažeidžiant liturginių nuostatų, jei atrodo, jog tai objektyviai dera celebruojančio kunigo įprastai skelbiamai homilijai iliustruoti. Šie paaiškinimai bei liudijimai neturi pasižymėti niekuo, kas leistų juos painioti su homilija“.

§3 – „Celebruojantis tarnautojas gali kartais pasinaudoti „dialogo“ homilijoje galimybe (plg. *Directorium de Missis cum pueris*, 48) kaip aiškinimo priemone, jei per tai žodžio skelbimo pareiga nedeleguojama kitiems“. Kartu su visu tuo būtina griežtai laikytis instrukcijos *Redemptio Sacramentum*, 74.

4. Dėl ramybės palinkėjimo *Neokatechumenato keliui* suteikiamas leidimas toliau naudotis jam suteiktu indultu, laukiant tolesnių sprendimų.

5. Dėl šv. Komunijos priėmimo *Neokatechumenato keliui* suteikiamas pereinamasis laikotarpis (ne ilgesnis nei 2 metai), pereinant nuo visuotinai paplitusio *Neokatechumenato kelio* bendruomenėse šv. Komunijos priėmimo būdo (sėdint, su bažnyčios centre pastatytu staltiese apdengtu stalu vietoj pašventinto altoriaus presbiterijoje) prie įprasto visai Bažnyčiai šv. Komunijos priėmimo būdo. Tai reiškia, kad *Neokatechumenato kelias* turi artėti prie liturgijos knygose numatyto Kristaus Kūno ir Kraujo dalijimo būdo.

6. *Neokatechumenato kelias* taip pat turi naudoti ir kitas Mišiose pateiktas Eucharistijos maldas, o ne tik II Eucharistijos maldą.

Trumpai apibendrinant, tegul *Neokatechumenato kelias* šv. Mišių šventime laikosi liturginėse knygose patvirtintų normų, atmindamas, kas yra parašyta aukščiau 1, 2, 3, 4, 5 ir 6 punktuose.

Būdamas dėkingas Dievui už gėrio vaisius, suteiktus Bažnyčiai per daugerioją *Neokatechumenato kelio* veiklą, šia proga pagarbiai sveikinu.

Prefektas
Kardinolas Francis Arinze

Šventimai ir paskyrimai Šiaulių vyskupijoje

Gegužės 28 dieną Šiaulių šv. apašt. Petro ir Pauliaus katedroje vyskupas Eugenijus Bartulis suteikė kunigystės šventimus 4 Šiaulių vyskupijos dia-konams: **Vaidui Mikalčiui** (gim. 1977 04 16), **Rimantui Pranskaičiui** (gim. 1980 10 03), **Alfonsui Rimkui** (gim. 1978 09 26), **Rimantui Žaromskiui** (gim. 1966 04 09).

Kun. **Vaidas Mikalčius** paskirtas Šiaulių katedros parapijos vikaru.

Kun. **Rimantas Pranskaitis** paskirtas Šiaulių katedros parapijos vikaru.

Kun. **Alfonsas Rimkus** paskirtas Šiaulių šv. Jurgio parapijos vikaru.

Kun. **Rimantas Žaromskis** paskirtas Šiaulių Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos vikaru.

Kun. **Vytautas Žvirzdinas** atleistas iš Pociūnėlių ir Palonų parapijų klebono pareigų ir paskirtas Pakruojo parapijos altariustu vikaru.

Kun. **Tomas Kedušis** paskirtas Pociūnėlių ir Palonų parapijų klebonu, paliekant jam ankstesnes pareigas.

-Š-

Paskyrimai Kaišiadorių vyskupijoje

Kun. **Leonas Klimas** paskirtas Širvintų dekanato dekanu, Širvintų parapijos klebonu ir Zibalų parapijos administratoriumi, reziduojant Širvintose.

Mons. **Juozas Dabravolskas** paskirtas Šešuolių parapijos klebonu.

Kun. **Algis Ananis** paskirtas Žaslių parapijos klebonu ir Krivonių parapijos administratoriumi, reziduojant Žasliuose.

Kun. **Povilas Stankevičius** paskirtas Kiauklių parapijos klebonu ir Šešuolėlių parapijos administratoriumi, reziduojant Kiaukliuose.

-Kš-

Kardinolas A. J. Bačkis susitiko su studentais

Gegužės 24 d. kardinolas Audrys Juozas Bačkis susitiko su Vilniaus peda-

Vilkaviškio vyskupijos IV Eucharistinis kongresas

Birželio 9–11 d. vyko Vilkaviškio vyskupijos IV Eucharistinis kongresas, apvainikavęs drauge su kitomis penkiomis Lietuvos vyskupijomis šiemet švenčiamą 80 metų vyskupijos įkūrimo jubiliejų. Pasak Vilkaviškio vyskupo Rimanto Norvilos, rengiant istorinės datos minėjimą, norėta atskleisti vyskupijos gyvybingumą ir drauge išgyventi tikėjimo džiaugsmą. Vienam didžiausių per nepriklausomybės metus vyskupijos dvasinių renginių ruoš-tasi beveik metus. Eucharistijos dienos bei kongresai surengti visuose vyskupijos dekanatuose ir parapijose. Prasminga, kad IV Eucharistinis kongresas įvyko vyskupijos globėjo šv. Antano Paduviečio šventės išvakarėse.

Kongresas prasidėjo birželio 9-ąją „Vynuogyno darbininkų“ diena. Vilkaviškio kultūros centre iškilmingai paminėtas vyskupijos aštuoniasdešimtmetis. Svarbus ir įkvepiantis šventės akcentas buvo apaštališkojo nunci-jaus arkivyskupo Peterio Stephano Zurbriggeno perduotas popiežiaus Benedikto XVI sveikinimas. Daliaus Ramanausko ir ses. Laimutės Rimkevičiūtės sukurto dokumentinio filmo premjera suteikė galimybę išsamiau apžvelgti Vilkaviškio vyskupijos raidą. Kan. dr. Kęstutis Žemaitis savo pranešime pažymėjo, kad nuo 1926 iki 1940 metų vyskupijoje plačiai iš-plito katalikų veikimas, palikęs gilų pėdsaką tautos gyvenime. Apaštališ-kasis protonotaras habil. dr. Vincas Bartuška pasidalijo mintimis apie prieškarį veikusią Vilkaviškio kunigų seminariją ir didžiulę jos įtaką formuojant lietuvių dvasininkų luomą. Vilkaviškio gyventojas Juozas Ža-liabarštis, Antrojo pasaulinio karo ir pokario metais buvęs katedros zak-ristijonu, atskleidė skaudžių kunigams bei tikintiesiems prisiminimų ir Bu-davonės miško tragedijos puslapį. Kauno arkivyskupas metropolitas Sigi-tas Tamkevičius savo kalboje pasidalijo asmenine patirtimi. Minėjimas tęsėsi miesto J. Basanavičiaus aikštėje, kur buvo iškilmingai pakelta IV Eucharis-tijos kongreso vėliava, žodį tarė vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC.

Švč. M. Marijos Apsilankymo katedroje iškilmingų šv. Mišių koncelebracijai vadovavo apaštališkasis nunci-jus arkiv. P. S. Zurbriggenas. Per pamokslą arkivyskupas pabrėžė, jog Eucharistija yra Bažnyčios mokymo ir jos gyveni-mo centras. Po šv. Mišių surengta Eucharistijos procesija į Šv. Kryžiaus baž-nyčią, kur Švč. Sakramentas buvo išstatytas trijų dienų adoracijai.

Birželio 10-ąją vyko jaunimo diena, kurioje dalyvavo apie pusantro tūks-tančio vyskupijos jaunimo. Jaunuoliai entuziastingai dalyvavo katedroje vykusiame šlovinime (jungtiniam vyskupijos chorui vadovavo Audronė Pranskevičienė). Jaunuosius kongreso dalyvius pasveikino vysk. R. Nor-vila, konferenciją apie Eucharistijos prasmę vedė dr. Benas Ulevičius. Prie dalyvių prisijungė ir kongreso proga organizuoto piligriminio žygio daly-viai; šiam žygiui vadovavo Prienų Kristaus Apsireiškimo parapijos vika-ras kun. Rytis Baltrušaitis ir Alytaus šv. Angelų Sargų parapijos vikaras kun. Arūnas Simonavičius. Jaunimo dienos programoje buvo 24 teminiai užsiėmimai. Keli šimtai jaunųjų maldininkų susirinko į br. Pauliaus Vai-neikio OFM konferenciją. Kauno arkivyskupijos Evangelizacijos centro at-stovai surengė diskusiją „Kur aš galėčiau susitikti Jėzų“. Aktualus ir pa-trauklus buvo Kauno dramos teatro aktorius Arūno Žemaitaičio renginys „Žmonės yra dovana“. Jaunimo dienos dalyviai buvo vaišinami kareiviška koše, o vakare galėjo dalyvauti koncerte J. Basanavičiaus aikštėje.

Pagrindinė Eucharistinio kongreso diena buvo birželio 11-oji, skirta šei-moms ir parapijoms. J. Basanavičiaus aikštėje gausiai susirinkusiems daly-viams katechezę vedė kun. dr. Rimantas Skinkaitis ir mons. Vincentas Ja-linskas. Liudijimais dalijosi benediktinė ses. Agnietė, mokytoja Vilma Ba-landienė, aktorius Arūnas Žemaitaitis. Šlovinimo giesmes giedojo Kybartų

parapijos jaunimo choras, grojo Kybartų pučiamųjų instrumentų orkestras, vadovaujamas Antano Ziegoraičio.

Šios dienos iškilmingų šv. Mišių liturgijai vadovavo LVK pirmininkas arkiv. S. Tamkevičius, drauge su juo koncelebravo apaštališkasis nuncijus arkivysk. P. S. Zurbruggenas, vyskupai R. Norvila, J. Žemaitis MIC, J. Matulaitis, E. Bartulis, J. Boruta SJ, J. Tunaitis, J. Preikšas ir daugiau kaip šimtas kunigų. „Kai Vilkaviškyje buvau vikaras, negalvoju, kad ateis laikas, ir čia galėsime švęsti Eucharistinį kongresą“, – sakė arkiv. S. Tamkevičius, per pamokslą minėjęs veržlią Vilkaviškio vyskupijos raidą ir sunkumus istorijos kelyje. Arkivyskupas pabrėžė svarbiausius dvasinio gyvenimo dalykus, padėjusius vyskupijai augti, o vėliau atsilaukyti prieš priespaudą ir išsaugoti dvasinę gyvybę: Sutaikinimo sakramentą ir Eucharistiją, Viešpaties dienos – sekmadienio šventimą, šv. Mišias. Pasak arkivyskupo, Eucharistinis kongresas siekia pasibelsti į kiekvieno žmogaus širdį ir protą. „Vilkaviškio vyskupijai šiandien rūpi ir rūpės atgaivinti savo parapijas, kad jos taptų gyvomis tikinčiųjų bendruomenėmis, kurių pagrindas ir širdis būtų Eucharistijos šventimas“, – kalbėjo ganytojas.

Šv. Mišių pabaigoje vysk. R. Norvila vedė pasiaukojimo Švč. Jėzaus Širdžiai malda, po to miesto gatvėmis surengta Eucharistijos procesija.

-nr-

Konferencija apie Jono Pauliaus II reikšmę Europos permainoms

Birželio 1 d. Vilniaus taikomosios dailės muziejuje Lenkų institutas surengė konferenciją „Jono Pauliaus II reikšmė Europos permainoms“. Renginys vyko lietuvių ir lenkų kalbomis su sinchroniniu vertimu. Konferenciją atidaręs ir jos dalyvius pasveikinęs kardinolas Audrys Juozas Bačkis trumpai apibendrino Jono Pauliaus II pamokas įvairiose srityse: ginant religijos laisvę, saugant gyvybę bei šeimą, puoselėjant tautų laisvę, ginant taiką. Pasak kardinolo, permainas Europoje labiausiai paskatino popiežiaus Jono Pauliaus II gyvenimo ir liudijimo visuma.

„Naujojo Židinio – Aidų“ redaktorius Vytautas Ališauskas apžvelgė Jono Pauliaus II vaidmenį krikščionybės ir marksizmo vertybių ginče. Prelegentas aptarė Jono Pauliaus II požiūrį į marksizmo kilmę, taip pat palygino marksistinę istorijos kaip imanentinio proceso ir krikščioniškąją, Apvaizda grindžiamos istorijos, vizijas. Pasak V. Ališausko, Jonui Pauliui II rūpėjo ne griauti marksizmą, bet liudyti tiesą. Blogio ideologija negali atlaikyti konfrontacijos su tiesa. Prelegentas akcentavo ir personalistinių požiūrių į istorijos procesus. Pasak jo, šv. Faustinos skleista Dievo gailestingumo žinia prasminga tik žvelgiant į asmenų santykius.

Publicistas ir filosofas dr. Pawelas Milcarekas nagrinėjo krikščionybės ir postmodernizmo vertybių ginčą, sugretindamas Leono XIII ir Jono Pauliaus II enciklikų argumentaciją, kuriai, pasak prelegento, būdinga pasitelkti ne tik tikėjimu priimamas Apreiškimo tiesas, bet ir žmogaus protu pažįstamas tiesas. Prelegentas sutelkė dėmesį į tris Jono Pauliaus II enciklikas *Veritatis splendor*, *Evangelium vitae*, *Fides et ratio* ir apibendrino jų tematiką: nuo teisės gyventi iki metafizinės tiesos paieškos.

Dominikonas dr. Maciej Zięmba OP aptarė Jono Pauliaus II visuomeninį mokymą ir pilietiškumą. Prelegentas išskyrė pagoniškąją tradiciją grindžiamą valstybingumo sampratą, pagal kurią pilietis yra visuomenės ar valstybės fragmentas. Šią tradiciją, kai valstybė „praryja pilietį“, pasak jo, tęsė ir marksizmas. Krikščioniškojoje tradicijoje valstybė yra korporacijų

goginio universiteto tikybos katedros studentais. Sakydamas homiliją per šv. Mišias, kardinolas priminė apaštala Paulių, kuris kalbėjo atėniečiams apie Jėzaus Kristaus prisikėlimą, o šie ėmė tyčiotis: „Apie tai paklausysime kitą kartą“ (*Apd* 17, 32). Kardinolas sakė, jog šv. Paulius galėtų būti tikybos mokytojo pavyzdys ir kvietė studentus atsiverti Šventajai Dvasiai.

Po šv. Mišių studentai pateikė kardinolui klausimų, išsakė savo pastabų apie studijas. IV kurso studentai išreiškė troškimą, kad katalikų tikybos katedra pasižymėtų bendruomeniškumu. Tam buvo siūloma daugiau laiko praleisti kartu, keliauti. Studentai kvietė Vilniaus ganytoją dažniau juos aplankyti suteikiant progą išgyventi bendrystę.

-Is-

Pasvalio dekanato jaunimo diena

Gegužės 20 d. vykusioje Pasvalio dekanato jaunimo dienoje dalyvavo apie 600 jaunuolių, tarp jų apie 80 jaunuolių iš Panevėžio, taip pat svečių iš Biržų, Kauno, Obelių, Vilniaus, Zarasų. Tokia šventė, kurios šūkis buvo „Tikėjimas – mūsų jėga“, dekanate surengta antrą kartą. Svarbiausias jos akcentas – 16 km žygis su kryžiumi iš Pasvalio į Pumpėnus.

Jaunimo dienos dalyvius Pasvalio kultūros centre nuotaikingai pasveikino Pasvalio klebonas dekanas kun. Algis Neverauskas. Prisistačius parapijų delegacijoms, jaunuoliai pasidalijo į tris grupes. Kultūros centre diskutiją tema „Abortai – iššūkis gyvybei“ vedė Panevėžio vyskupijos Šeimos centro darbuotojai ir kun. Domingo Avellaneda. Muziejuje temą „Prisklausomybės – iššūkis laisvei“ gvildeno ir diskutijai vadovavo Socialinių iniciatyvų centro „Atviras ratas“ direktorius Valdemaras Misevičius. Trečią temą „Naujieji religiniai judėjimai – iššūkis religingumui“ bažnyčioje aptarė kun. Edmundas Rinkevičius. Po pietų jaunimo eiseną išlydėjo ir palaimino Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas. Vyresnio amžiaus pasvaliečiai liko bažnyčioje melstis už jaunimą. Jaunieji piligrimai lydimi policijos ekipažų porą kilometrų ėjo automagistrale *Via Baltica*. Sustota Talačkoniuose, Jurgėnuose, o Talkoniuose – kun. Alfonso Lipniūno tėviškėje vyko gegužinės pamaldos, kuriose

dalyvavo apaštališkasis nuncijus arkiv. Peteris Stephanas Zurbrigggenas ir vysk. J. Kauneckas. Likusį kelią iki Pumpėnų hierarchai žygiavo drauge su jaunimu.

Pumpėnų Švč. M. Marijos Škaplierinės bažnyčioje buvo švenčiamos šv. Mišios, kurias koncelebravo arkiv. P. S. Zurbrigggenas, vysk. J. Kauneckas, kunigai Robertas Pukenis, A. Neverauskas, D. Avellaneda ir Marco Mikalonis. Per pamokslą vysk. J. Kauneckas sakė, kad svarbu ne ilgas amžius, bet gyvenimo kokybė, ir kvietė pažvelgti į šv. Kazimiero, šv. Kūdikelio Jėzaus Teresės kokybiško gyvenimo pavyzdžius. Sveikinimo žodį taręs apaštališkasis nuncijus jaunuoliams sakė: „Šiandien šioje bažnyčioje aš matau Velykas. Jūs esate gyvoji Bažnyčia, Prisikėlusioji Bažnyčia“. Nuncijaus kalbą ne kartą nutraukė entuziastingi plovimai. Po Mišių vyko agapė, koncertavo krikščioniškojo roko grupė „Gyvai“. Specialiai jaunimo dienai padirbdintas kryžius iki kitų metų jaunimo dienos bus saugomas Pumpėnų bažnyčioje.

-kan-

Aptartas šv. Faustinos namų įrengimo projektas

Buvęs Dievo Motinos Gailestingumo seserų vienuolynas Vilniuje, V. Grybo 29a, kuriame yra gyvenusi šv. Faustina, jau daugelį metų lankomas piligrimų. Lietuvos įstatymai neleidžia buvusio vienuolyno sugrąžinti Bažnyčiai, nes jis priklausė švietimo įstaigai. 2005 m. iš Vilniaus apskrities panaudos teise jį perėmęs Dievo Gailestingumo paramos fondas inicijavo apšviesto medinio pastato tyrimus ir restauraciją. Apgailėtiną namų būklę atskleidė darbai jau įpusėjo.

Gegužės 29 d. Vilniaus arkivyskupijos kurijoje architektė restauratorė Audronė Šolienė supažindino su istorine, rekonstrukcine ir polichromijos tyrimo medžiaga, patalpų planais, pastato sutvarkymo projektais. Dievo Gailestingumo paramos fondo, Dievo Gailestingumo šventovės bendruomenės, arkivyskupijos Bažnytinio meno komisijos, Ekonomo tarnybos, Bažnytinio paveldo muziejaus atstovai tarėsi, kaip įrengiant namus atsižvelgti į piligrimų poreikius, o svarbiausia – įgyvendinti šv. Faustinos norą, kad būtų visokeriopai skleidžiamas pamaldumas Dievo Gailestingumui.

korporacija. Prelegentas priminė, kad Jonas Paulius II dažnai vartodavo sąvoką „visuomenės subjektiškumas“: tiek visuomenė, tiek tauta yra subjektas. T. M. Ziembra atskleidė, kaip totalitarizmo sistemos naikina „kūrybinį piliečių subjektiškumą“ (*Sollicitudo rei socialis*, 15), nors susvetimėjimo problema egzistuoja ir liberaliosiose demokratijose. Anot Jono Pauliaus II, tik piliečių visuomenė gali atsispirti susvetimėjimo reiškiniui.

Radomo kunigų seminarijos prorektorius kun. dr. Jaroslawas Wojtkunas apibūdino Jono Pauliaus II Europos viziją. Pasak jo, Europa, neturėdama aiškiai apibrėžtos „geografinės tapatybės“, gali būti suvokiama tik žvelgiant į jos kultūrinę tapatybę, kuri savo ruožtu yra sukurta krikščionybės. Pasak prelegento, Jonas Paulius II šiuolaikinėje Europoje išvelgė reiškinį, kurį galima pavadinti „ateities baime“, ir aiškino jį kaip krikščioniškosios atminties praradimą. Apibūdindamas Europos kultūrą dr. J. Wojtkunas išskyrė jai būdingą humanizmą, dvasinės vienybės siekį ir ištikimybę etiniams principams.

Kultūros ir Bažnyčios istorikė dr. Irena Vaišvilaitė priminė, kaip XVIII a. lotyniškosios krikščionybės paplitimo erdvę apibūdinančią sąvoką *christianitas* keitė *Europos* sąvoka. XVIII a. sąvoka *Europa* sieta su Apšvietos idealais. Šiuo požiūriu Rytų Europa tėra tos „ideališios Europos“ šešėlis. Pasak dr. I. Vaišvilaitės, Jonas Paulius II paliko ryškų pėdsaką, siekdamas sujungti tiek lotyniškąją, tiek bizantiškąją *christianitas*. Jis nebrėžė Rytinės Europos sienos, kalbėjo apie „abu Europos plaučius“ ir Europos globėjais paskelbė Kirilą ir Metodijų. Pasak prelegentės, labai reikšmingas trijų šventųjų moterų – Europos globėjų paskelbimas. Dr. I. Vaišvilaitės teigimu, Europos tapatybė nėra uždara, ji privalo ir toliau augti, nes tik tokiu atveju gali išlikti gyva.

Po pietų pertraukos renginį papildė gausus būrys moksleivių. Vyko iškilmingas literatūros konkurso „Jonas Paulius II – moralinis autoritetas“ lenkų ir lietuvių mokyklų moksleiviams laureatų apdovanojimas.

Vėliau kalbėjęs Lietuvos ambasadorius prie Šventojo Sosto Algirdas Saudargas pacitavo Jono Pauliaus II mintį iš premijuoto moksleivės rašinio: „Aš nedarau stebuklų, stebuklus daro Dievas – aš tik meldžiuosi“. Ambasadorius priminė, kokiomis nelengvomis sąlygomis gyvavo Lietuvos atstovybė prie Šventojo Sosto sovietų okupacijos metais. Oficialus Vatikano politikos *Ostpolitik* kursas lėmė tai, jog tolydžio siaurintas Lietuvos diplomatinės atstovybės diplomatų statusas. Tik išrinkus popiežiumi Joną Paulių II atsirado viltingų Lietuvos atstovybės pripažinimo ženklų – vėl pradėtas siuntinėti oficialusis žinynas *Annuario pontificio*. Ambasadorius, pasitelkdamas popiežiaus mėgstamo teatro terminologiją, sakė, kad žlungant komunistų sistemai Jonas Paulius II buvo „save reguliuojančios revoliucijos scenaristas“.

Bažnyčios istorikas dr. Pawelas Skibinskis apžvelgė Jono Pauliaus II įtaką Lenkijos politiniam gyvenimui: istorikai vieningai pripažįsta Jono Pauliaus II įtaką palaikant „Solidarumą“ ir priverčiant komunistų valdžią koreguoti savo politiką. Popiežiaus vaidmuo pasikeitė po svarbios istorinės pervartos 1989 m. Prelegentas išskyrė visuomeninę politinę polemiką dėl įstatyminio abortų draudimo, po to trejus metus užsitęsusi konkordato ratifikavimą. Politinę veiklą Jonas Paulius II laikė bendrojo, o ne partinio gėrio siekimu ir pabrėždavo politinio pliuralizmo principą. Pasak prelegento, galima manyti, jog dėl Jono Pauliaus II įtakos dabartiniame Lenkijos politikos spektre nėra kraštutinių kairiųjų partijų. Pasak jo, bent teoriškai kol kas politikoje sutariama remtis etiniais principais.

Vyskupo dr. Jono Borutos SJ pranešimą apie iššūkius Bažnyčiai Lietuvoje perskaitė dr. Liudas Jovaiša. Pasak vysk. dr. J. Borutos, jo atmintyje popiežius tarsi „įrėmintas“ dviejų vaizdų. Pirmasis naujai išrinkto popiežiaus Jono Pauliaus II raginimas „Nebijokite“ buvo ypač reikšmingas sovietinėje priespaudoje gyvenusiems žmonės, šis raginimas galioja ir mūsų dienomis sekuliarizuoto pasaulio akivaizdoje. Kita riba – ligos bei senatvės paženklintas popiežius, liudijantis tikrąsias vertybes ir gyvenimo kelią. Vyskupo pranešime primintas Jono Pauliaus II raginimas Irako krizę spręsti ne karine intervencija, bet dialogu. Pasak vysk. dr. J. Borutos, dialogo ypač trūksta Lietuvos visuomenės gyvenime. Jis apgailėstavo, kad „Jono Pauliaus II socialinėse enciklikose išsakytos katalikiškos socialinės etikos normos dar netapo katalikiškos Lietuvos socialinio gyvenimo gairėmis“.

-kl-

Arkiv. S. Tamkevičiaus spaudos konferencija minint Pasaulinę visuomenės komunikavimo dieną

Gegužės 26 d. Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius surengė tradicinę spaudos konferenciją žiniasklaidos bendradarbiams 40-osios Pasaulinės visuomenės komunikavimo dienos proga. Arkivyskupas trumpai pristatė du šiai šventei paminėti skirtus dokumentus – popiežiaus Benedikto XVI žinią ir Lietuvos vyskupų laišką tikintiesiems. Taip pat tradiciškai aštuntąjį kartą už krikščioniškųjų vertybių puoselėjimą per visuomenės komunikavimo priemones ir sąžiningos žurnalistikos pavyzdį keliems žiniasklaidos atstovams įteikė „Bažnyčios kronikos“ fondo apdovanojimus.

Ganytojas pasveikino žurnalistus su jų švente, kuri nuo šiol LVK nutarimu bus nuolat minima visose Lietuvos bažnyčiose sekmadienį per Šeštines, tądien maldas Viešpačiui skiriant už visuomenės komunikavimo priemonių bendradarbius. Juos, pasak arkivyskupo, „Bažnyčia laiko savo partneriais, atliekančiais panašią atskiros žmogaus ir visos visuomenės augimo funkciją, jei dirbama viena kryptimi“.

Pristatydamas Šventojo Tėvo Benedikto XVI laišką apie komunikavimo priemones kaip komunikavimo, bendrystės ir bendradarbiavimo tinklą, arkivyskupas iškelė esminę jo mintį apie žiniasklaidos užduotį kurti bendrystę ir palaikyti dialogą tarp žmonių; kaip tik Lietuvos visuomenėje tos vienybės ir bendrystės stokojama. Ganytojas pakomentavo laiško mintis apie komunikavimo priemonių vaidmenį, kurį jos galėtų atlikti stiprindamos šeimas. Pacitavęs popiežiaus mintis, jog „ypač svarbu palaikyti ir remti santuoką ir šeimos gyvenimą“, jis paragino spaudos darbuotojus daugiau dėmesio skirti šeimai, kuri šiandien Lietuvoje yra silpna ir dažnai nepasirengusi sunkumams. Žiniasklaida, pasak ganytojo, būdama įtakinga jėga, gali daug pasitarnauti arba, atvirkščiai, griauti, ypač jaunimo, vertybių pasaulį, jei savo kanalais skleidžia vien blogį. Atkreiptas dėmesys į mūsų visuomenę ypač aktualų popiežiaus kvietimą būti atviresniems ir atsakingesniems „vargingiausių ir silpniausių visuomenės narių“ atžvilgiu.

Aptardamas Lietuvos vyskupų laišką Visuomenės komunikavimo priemonių dienos proga, arkivyskupas išsakė nuomonę, jog Bažnyčia vertina žiniasklaidos pastangas „visapusiškai informuoti apie aktualijas, siekiant išviešinti mūsų visuomenėje, valdžios struktūrose suvešėjusias negeroves, atskleisti socialinės neteisybės apraiškas“. Šia prasme Bažnyčia į žiniasklaidą žvelgia kaip į partnerę, su kuria galima būti „tiesos tarnystės bendradarbiais“. Ganytojas apgailėstavo, jog tiek dvasininkai, tiek žiniasklaidos atstovai daro klaidų, tačiau kelia nerimą, kai, prisidengus žodžio

Visų nuomone, būtina dėti didžiausias pastangas ir išsaugoti savitos medinės architektūros namų visumą, išlikusias autentiškas detales, atkurti šv. Faustinos celę, o kitas patalpas pritaikyti maldai, dvasinėms konferencijoms bei vienos dienos rekolekcijoms, trumpam piligrimų poilsiui. Nuspręsta ieškoti galimybių įrengti prie šv. Faustinos namų atskirą įvažiavimą, nes dabar piligrimų kelias eina per šalia esančių vaikų globos namų teritoriją.

-Vn-

Kaune po rekonstrukcijos pašventinta mažoji Kristaus Prisikėlimo bažnyčia

Birželio 2 d. vakaro šv. Mišių metu po kapitalinės rekonstrukcijos Kaune pašventinta mažoji Kristaus Prisikėlimo bažnyčia ir paminėtas pamatų pašventinimo 80 metų jubiliejus.

Pradžioje į gausiai susirinkusius dvasininkus bei tikinčiuosius kreipėsi Kristaus Prisikėlimo parapijos klebonas dekanas kun. Vytautas Grigaravičius, apžvelgęs bažnyčios statybos bei parapijos kūrimosi istoriją nuo pat jos ištakų. Daug kartų plečiama, tačiau visad sunkiai sutalpindavusi tikinčiuosius, ši parapija atliko svarbų vaidmenį puoselėjant tikinčiųjų dvasinį gyvenimą bei tautiškumą tiek Nepriklausomybės metais, tiek sovietiniu laikotarpiu. Dabartinis parapijos klebonas pagarbiam prisiminė čia tarnavusius gyvus ir pas Viešpatį iškeliavusius dvasininkus bei visus parapijiečius. Pasak kun. V. Grigaravičiaus, Žaliakalnio bažnytėlė, išgyvenusi keturias kauniečių kartas ir prieškarį pasižymėjusi aktyviai veikusiomis draugijomis bei katalikiškais sambūriais, ir sovietiniais metais buvo tikinčiųjų „oazė“: čia (dažnai slapta dėl tikinčiųjų persekiojimų) buvo pakrikštyta ir sutuokta tūkstančiai Kauno gyventojų. Klebonas paragino parapijiečius ir toliau palaikyti bažnytėlės dvasinį gyvenimą ir pakviestė kasdien čia vykiančiai Švč. Sakramento adoracijai.

Iškilmingų šv. Mišių liturgijai vadovavo arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius; koncelebravo vyskupas augziliaras Jonas Ivanauskas, vyskupas emeritas Romualdas Krikščiūnas, prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas, mons. Adolfas Grušas, mons. Lionginas Vaičiulionis, mons. Artūras Jagelavičius, mons. Vytautas Sidaras,

Kauno kunigų seminarijos vadovai, gausus būrys miesto bei rajono parapijų klebonų bei vikarų, taip pat svečiai – kan. Petras Smilgys bei šiaulietis kun. Egidijus Venckus.

Pamokslą sakęs vysk. augziliaras J. Ivanauskas pasidžiaugė, jog mažoji Kristaus Prisikėlimo bažnyčia yra „didžiulės Dievo meilės bei mažos žmogaus meilės susitikimo vieta“; šie Dievo namai daugeliui leido patirti ypatingų jo malonių. Pasak ganytojo, „stebimės ir žavimės, ką gali nuolanki žmogaus meilė, susitikusi su Dievo meile“: iš šios meilės kilo sumanymas įkurti šią bažnyčią, ją plėtoti savo gerais sumanymais. Prieškariu dažniausiai iš Lietuvos kaimų atvykę ir pačiame neturtingiausiame Kauno rajone apsigyvenę tikintieji pasižymėjo meile Dievui ir iš jos kylančiu uolumu; pastačius mažąją bažnytelę buvo dedama pastangų statyti paminklinę bažnyčią. Prisiminęs sovietiniais metais fabriku paverstą Prisikėlimo šventovę, ganytojas džiaugėsi gyvąją parapijos Bažnyčia ir tuo, kad ji ir toliau skelbia Gerąją Naujieną.

Šv. Mišių pabaigoje, prieš vyskupų suteiktą palaiminimą pamaldų dalyviams, mons. A. Grušas pakvietė ganytojus bei visus iškilmėse dalyvavusius dvasininkus pasirašyti mažosios Kristaus Prisikėlimo bažnyčios pašventinimo aktą. Arkiv. S. Tamkevičius padėjo parapijos klebonui kun. V. Grigaravičiui už uoliai atliekamas savo pareigas bei atnaujintą bažnyčią, o parapijos bendruomenei palinkėjo būti vieningai ir gyvai.

Iškilmėms baigiantis neseniai išleistą knygą apie Kristaus Prisikėlimo parapijos istoriją bei dabartį pristatė jos autorė Angelė Buškevičienė.

-kasp-

Seminaras apie natūralų šeimos planavimą

Gegužės 11 dieną VDU Santuokos ir šeimos studijų centras (SŠSC) surengė mokslinį-praktinį seminarą „Vaisingumo pažinimas. Antropologiniai ir medicininiai aspektai“. Jame dalyvavo etikos, biologijos, tikybos mokytojai, natūralaus šeimos planavimo (NŠP) mokytojai, mokyklų visuomenės sveikatos, socialinio darbo, šeimos santykių specialistai.

laisve, „suvedinėjamos sąskaitos, skleidžiami gandai, žeminamas žmogaus orumas“. Daug dėmesio laiške skirta katalikiškai žiniasklaidai, kuri, pasak ganytojo, neišgyvena pačių geriausių savo laikų ir toli gražu negali konkuruoti su spalvinga išoriškai patrauklia bulvarine spauda, kuriai neatsispiria ir katalikai, neretai skaitantys nekrikščioniško turinio leidinius, tačiau pritrūkstantys pinigų katalikiškiems leidiniams. Lietuvos vyskupai paakino prenumeruoti, skaityti ir platinti katalikišką spaudą, nes „tik sutelktų pastangų dėka ji galės vaisingai veikti“. Arkivyskupas atkreipė dėmesį, jog kunigai raginami brandinti tikinčiųjų sąmoningumą, o per Šeštines organizuoti rinkliavas ir skirti jas katalikiškajai žiniasklaidai plėtoti.

Įteikdamas „Bažnyčios kronikos“ fondo apdovanojimus ganytojas sakė, jog šia simboliškai padėka „norime pasidžiaugti kai kurių – o jų tikrai yra daugiau – pasiaukojamų darbu žiniasklaidos srityje“. Šiomet apdovanojimais įteikti:

Vandai Ibiamskai (katalikiško žurnalo šeimai „Artuma“ (buvęs „Caritas“) redaktorei) už ilgametį kantrų bei kūrybišką krikščioniškosios žiniasklaidos plėtojimą ir sėkmingai įgyvendintą tvarią iniciatyvą leisti katalikų mėnraštį šeimai; už redaktorės ir žurnalistės kūryboje ypač vertingą evangelizacijos užmojų, įgyvendinamą globėjiškai skatinant kultūrinę bei visuomeninę katalikų pasauliečių raišką. Apdovanojimą dėl ligos negalėjusiai atvykti V. Ibiamskai arkivyskupas perdavė „Artumos“ vyr. redaktoriaus pavaduotojai Reginai Pupalaigytei.

Romui Sakadolskiui (buvusiam „Amerikos balso“ žurnalistui, dabar – dienraščių „Lietuvos žinios“ ir „Bernardinai.lt“ apžvalgininkui) už jo ilgametę sąžiningą žurnalistinę veiklą, įkvepiantį pilietinės atsakomybės pavyzdį, nuoseklumą tarnaujant savo šalies piliečiams ir priespaudos, ir demokratijos sąlygomis, dalijantis talentu, žiniomis, patirtimi ir moralinėmis nuostatomis.

Padėkos žodį taręs R. Sakadolskis prisiminė „LKB Kronikos“ pasirodymą užsienyje, kuris „simbolizavo Lietuvoje prasidėjusią kovą už permainas“, ir papasakojo apie asmeniškai patirtą bei suvoktą buvusio „Kronikos“ redaktoriaus, tuomet dar kunigo S. Tamkevičiaus, asmens bei leidinio galią išviejioje bei tarp Lietuvos žmonių sovietiniais metais.

Arkiv. S. Tamkevičius šiltai padėjo žurnalistams ir paragino juos skleisti daugiau šviesos, ne mažiau reikalingos nei sovietiniais metais, ir taip padėti Lietuvos žmonėms eiti tiesos keliu.

-kasp-

„Atgaivink“ programos dalyvių metinis susitikimas Kaune

Gegužės 20 d. Kauno arkivyskupijos konferencijų salėje buvo surengtas dvasinio parapijų atsinaujinimo programos „Atgaivink“ dalyvių metinis susitikimas. Pernai taip pat Kaune vykusioje konferencijoje apibendrinus septynerius metus įvairiose Lietuvos parapijose vykdomos programos patirtį, šiemet jos koordinatoriai pakvietė susitikti visus, kurie jau įvykdė 2, 5 metų trukmės programą, joje dalyvauja ar dar ketina ją pasiūlyti savo parapijų bendruomenėms. Susitikimo tikslas – pagilinti savo krikščioniškąją brandą ir apmąstyti krikščionio veikimą kasdienybėje. Per 100 susitikimo dalyvių iš 13 parapijų atstovavo įvairioms Lietuvos vietovėms – atvyko Jiezno, Birštono (vienų pirmųjų pradėję šią programą), Radviliškio, Žemaitkiemio, Vilkijos, Raudondvario, Palemono, Garliavos, Kauno šv. Antano parapijų „Atgaivink“ koordinatoriai ir dalyviai; tarp jų daugiausiai buvo panevėziečių.

Pirmojoje konferencijoje „Krikščionis kasdienybėje“ kalbėjęs jėzuitų provincijolas t. Aldonas Gudaitis SJ pradžioje pasidžiaugė dalyvių pasirinkimu atvykti į šį susitikimą ir sakė, jog „Atgaivink“ programa „yra dovana, kuri leidžia auginti tikėjimą“. Apmąstant savo krikščionišką buvimą ir veikimą kasdienybėje, jis pasiūlė apsvarstyti du esminius klausimus – koks yra mano Dievas, mano santykis su juo ir kaip Dievą turime liudyti kitiems.

Pasak kun. A. Gudaičio, svarbu pažinti Dievą ne tik protu, bet ir patyrimu, malda, kurioje užsimezga asmenišką žmogaus santykis su Kūrėju. Preleventas atkreipė dėmesį, jog žmogaus turimi Dievo įvaizdžiai nuolat kinta, nes Dievas yra gyvas, nuolat prisitaikantis prie žmogaus valios, jo pažinimo. Tam, kad kitus būtų galima kviešti arčiau jo, svarbu pačiam sau atsakyti, ką man reiškia kasdien būti su Dievu. O tai apimtų ir Šventojo Rašto skaitymą, ir malda, ir krikščionišką liudijimą. Atkreiptas dėmesys, jog nevalia primesti kitam savo tikėjimo – jo patirtimi galima tik pasidalyti, paliudyti Dievo veikimą ir jo malonę, kurios dėka žmogus ir gauna tikėjimo dovaną. Kun. A. Gudaičio žodžiais, svarbu „džiaugsmingai, neatsietai nuo Bažnyčios, o jaučiantis jos dalimi liudyti Kristų, savo veikimu ne skaldyti, griauti, bet vienyti ir su meile gydyti savo parapijas. Svarbu taip pat nepaleisti iš akių tikrųjų savo veikimo parapijoje motyvų – taip ieškau Dievo karalystės ar savęs, moku pasidžiaugti kitų parapijose dirbančių grupelių laimėjimais ar pastebiu vien nesėkmes. „Tik Šventosios Dvasios įstabaus veikimo dėka Lietuvoje šiandien gausu įvairių dvasinių judėjimų, – svarbu, ar savo darbais palaikome šiuos Dievo veikimo vaisius“, – sakė pranešėjas. Priminęs kertines krikščioniškojo tikėjimo į triasmenį ir mus pirmiau pamilusį Dievą tiesas, kun. A. Gudaitis palinkėjo kasdien savo gyvenime jį atrasti – vis didingesnį, žmogaus atsiliepimo laukiantį gyvąjį Dievą.

Susitikimo dalyviai buvo pakviesti mažose grupelėse apsvarstyti temas „Koks yra mano Dievas? Kokį vardą jam duočiau?“ bei „Kas man yra mano pirmoji Bažnyčia?“ ir pasidalyti tikėjimo patirtimi. Ne vienas iš liudijusių pabrėžė „Atgaivink“ programos svarbą šią patirtį brandinant.

Antrojoje konferencijoje ses. Ignė Marijošiūtė MVS vaizdžiai aptarė esmines popiežiaus Benedikto XVI enciklikos *Deus Caritas est* mintis.

Susirinkusieji taip pat turėjo galimybę kartu skaityti Šventąjį Raštą bei jį apmąstyti, giedoti, melstis ir medituoti remiantis Motinos Teresės mintimis bei ses. Faustinos malda. Taip pat buvo peržiūrėta filmuota medžiaga apie 2005 m. „Atgaivink“ konferenciją Kaune. Norintiems toliau tęsti „Atgaivink“ programą savo parapijoje, pasak jos koordinatorių, rengiama nauja medžiaga pagal Katalikų Bažnyčios katekizmą. -dalg-

JAV Valstybės departamento ataskaitoje įvertinta Lietuvos *Caritas* programa

Birželio 5 d. paskelbtoje JAV Valstybės departamento Ataskaitoje dėl prekybos žmonėmis tarp 10 „Kovos su šiuolaikine vergija herojų“ minima Lietuvos *Caritas* projekto koordinatorė Kristina Mišininė. Lietuvos *Caritas* jau 5 metus vykdo projektą „Pagalba prekybos moterims ir prostitucijos aukoms“. Pagalba teikiama Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių regionuose. Vykdamas projektą padėta 345 nuo prekeivių žmonėmis nukentėjusioms moterims. JAV Valstybės departamento dokumentą galima rasti adresu: <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2006/67020.htm>.

Ta proga Lietuvos *Caritas* organizaciją pasveikino *Caritas Internationalis* ir *Caritas Europa* vadovai. Aukštą K. Mišininės iniciuoto Lietuvos *Caritas*

Antropologinius vaisingumo pažinimo aspektus aptarė VDU dėstytojas ir SŠSC vadovas kun. prof. dr. Andrius Narbekovas, atkreipęs dėmesį, kad NŠP negalima vadinti „natūralia“ kontracepcija, nes šis metodas, priešingai nei dirbtinė kontracepcija, gali būti naudojamas tiek norint atidėti vaiko pradėjimą, tiek ir planuojant jį pradėti. Tuo tarpu kontracepcija visada nukreipta prieš naujos gyvybės atsiradimą.

Viešnia iš Ispanijos La Corunios universiteto gydytoja dr. Helva Temprano kalbėjo, kaip atpažinti vaisingumo požymius ir juos interpretuoti, aptarė NŠP istoriją bei medicininius aspektus, naujas taikymo galimybes naudojant modernias priemones.

Mūsų dienų visuomenėje ypač populiarius hormoninius šeimos planavimo metodus ir jų poveikį mediciniškai įvertino KMU dėstytojas gydytojas dr. Eimantas Švedas, kartu atkreipęs dėmesį, jog mažų mažiausiai neetiška hormoninę kontracepciją kaip stipraus veikimo vaistus be tėvų žinios skirti paaugliams. Buvo pateikta ir mirtingumo statistika; pvz., labai nekalnai atrodantys kontraceptiniai pleistrai tik JAV jau nusinešė 17 gyvybių.

Darbo grupėse, kurioms vadovavo Birutė Obelenienė ir gyd. Virginijus Rudzinskas, aptarta NŠP sklaida Lietuvoje ir trijų lygių – instruktorių, mokytojų ir vartotojų – mokymai. Lietuvoje yra 6 NŠP instruktoriai, paruošti užsienyje. NŠP mokytojus rengia Vilniaus arkivyskupijos Šeimos centras ir centras „Už gyvybę“; pastarasis parengė 80 žmonių, o sertifikatus gavo 30 NŠP mokytojų. Pirmą kartą buvo sudaryta dešimties moterų vartotojų grupė, iki tol konsultuota individualiai. Baigusios kursą dalyvės nusprendė bendrauti ir toliau. Gydytoja dr. H. Temprano pasidalijo savo darbo Ispanijoje patirtimi, atsakė į klausimus ir džiaugėsi galimybe susipažinti su Lietuvos NŠP sklaidos ir mokymo praktika.

-sad-

Paskaita apie evangeliją pagal Judą Katalikų teologijos fakultete VDU

Gegužės 25 d. VDU Teologijos fakultete Lietuvių katalikų mokslo draugijos (LKMA) Kauno skyriaus iniciatyva dėstytojas teol. lic. Valdas Mackela

skaitė paskaitą „Evangelija pagal Judą – antrojo amžiaus „Da Vinčio kodas“. Prelegentas akcentavo, jog praejusio amžiaus aštuntajame dešimtmetyje rasta, o pastaruoju metu vėl plačiai minima – tai susiję su kontraversiškuoju romanu „Da Vinčio kodas“ bei pagal jį sukurtu filmu – evangelija pagal Judą neabejotinai priskirtina gnostikų tekstams, aukštyn kojom verčiantiems kanoninių evangelijų teiginius. Kalbėtojo nuomone, kai sukrečiami krikščionybės pamatai, tikintieji turi progą pasitikrinti, ar žino, kodėl Kristus mirė ant kryžiaus, bei suvokti, ką jiems suteikė ši religija, o ko negalėjo duoti kitos.

„Dano Browno „Da Vinčio kodas“ nėra sensacinga knyga. Tokių brownų nuo krikščionybės pradžios buvo begalė. Evangelija pagal Judą – būtent šio žanro kūrinys“, – teigė V. Mackela, pasiteldamas ir Bažnyčios tėvo Ireniejaus Lioniečio (130–200 m.) rašytinį liudijimą, jog evangelija pagal Judą yra krikščionimis apsimetusiujų falsifikatas.

Prelegentas minėjo esminius gnostikų ir tradicinės krikščionybės mokyimo skirtumus, supažindino su „Judo klausimą“ nagrinėjusių autorių svarstymais: neva Judas neturėjęs laisvos valios, nes Kristus buvo numatęs savo išdavystę; pragare Judas kenčias už žmonijos nuodėmes ne mažiau už Jėzų, dabar esantį danguje, ir pan.

V. Mackela vardijo Biblijos tyrinėtojų išvadas apie Judo kilimą, jo vardo reikšmę, atspindį mene. „Nelogiška, kad išdavikas rašo evangeliją“, – sakė V. Mackela, Judą suvokiantis kaip „dramatišką asmenybę, kuri nesuprato savo mokytojo ir jį išdavė“. Evangelijos pagal Judą teiginius apie tai, jog ištikimiausias mokinys Judas išdavęs Jėzų jo paties prašymu, nes artėjančios Velykos buvusios „tinkamiausias metas Jėzui prisikelti“, ir kt. pranešėjas pavadino „regėjimais, nežinomo autoriaus fantazija, neturinčia ryšio su istorija“.

Savo teiginį, kad Judas yra dramatiška asmenybė, numetusia už išdavystę pelnytus pinigus ir ėjusia žudytis, V. Mackela grindė šyškiais kanoninės Evangelijos faktais: Judas mėgęs pinigus, sutikęs su pasiūlyta 30 sidabrinų suma (Mt 26, 14–16), jam nerūpėję vargšai (Jn 12, 6–9).

V. Mackela patvirtino, jog senovinis evangelijos pagal Judą rankraštis yra

vykdomo projekto įvertinimą JAV Valstybės departamento ataskaitoje pažymėjo ir JAV ambasada prie Šventojo Sosto. JAV ambasada prie Šventojo Sosto ypač išitraukusi į kovą su prekybos žmonėmis reiškiniu.

-lc-

Lietuvoje viešėjo Olandijos organizacijos „Tikintieji prieš prekybą moterimis“ atstovai

Birželio 6 d. Lietuvos *Caritas* kvietimu mūsų šalyje viešėję Olandijos organizacijos „Tikintieji prieš prekybą moterimis“ atstovai Kauno arkivyskupijos Katechetikos centre susitiko su katalikiškų institucijų, katechetikos centrų vadovaujančiais darbuotojais, miesto socialinių įstaigų darbuotojais. Svečiai siekė susipažinti su Lietuvos *Caritas* nuo 2001 m. vykdomu projektu „Pagalba prostitucijos ir prekybos moterimis aukoms“.

Susitikimo pradžioje pastarojo projekto koordinatore Kristina Mišiniene papasakojo apie nelengvą jo pradžią ir dabartinius darbo vaisius – per penkerius metus socialinė, psichologinė, medicininė pagalba suteikta 345 moterims. Programos vykdytojai visą parą yra pasirengę padėti iš nusikalstamos veiklos gnaužtų ištrūkusioms moterims. Pasidžiaugta užmegztu bendradarbiavimu su kitomis katalikiškomis organizacijomis – 2005 m. pabaigoje pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos katechetikos centru ir numatyti seminarai tikybos mokytojams, kurie galėtų prisidėti prie prostitucijos prevencijos darbo.

Svečiai iš Olandijos mielai pasidalijo savo darbo patirtimi šalyje, kur prostitucija yra legali, tad atrasti prievartos aukų bei joms padėti nėra lengva. Organizacija, įkurta įvairių kongregacijų seserų ir išsiskirianti savanoriška veikla, palaiko tarptautinius ryšius Europoje, Azijoje ir Afrikoje ir siekia informuoti apie prekybos moterimis pavojus (savo lankstinukus 45 pasaulio kalbomis platina 80 šalių) bei, bendradarbiaudama su kitomis institucijomis, padėti jos aukoms. Valdybos narė Jos Apelfhof Lietuvą pavadino prostitucijos „kilmės“ šalimi, t. y. aprūpinančia moterimis kitas šalis, tarp jų ir Olandiją. Organizacijoje kartu su pasauliečiais dirbančios kelios seserys vienuolės papasakojo apie tiesioginę bendravimo patirtį su moterimis, priverstinai tapusiomis prostitucijos verslo įrankiais. Jos pabrėžė, kaip stengiasi atvykėlėms iš įvairių šalių, daugiausiai iš Rytų Europos, sukurti namų šilumos ir saugumo pojūtį, nors jas dažnai skiria kalbos barjeras. Tokios moterys globojamos ne vienuolynuose, bet specialiuose išlaptintuose valstybės remiamuose namuose. Organizacijos „Tikintieji prieš prekybą moterimis“ veikla daugiausia yra savanoriška; savanoriai rengiami pagal specialią programą.

Organizacijos tarybos narys, trijų vaikų tėvas Johannesas Naronas atkreipė dėmesį į kitą šio reiškinio pusę – tuos, kurie naudojami viešnamių paslaugomis. Olandijoje tai – 6 iš 10 vyrų. „Mes dirbame trimis kryptimis – siekiame padėti, būti solidarūs su prievartinės prostitucijos vergėmis, prisidedame, kad būtų nubausti šio verslo organizatoriai, ir stengiamės paveikti vyrų mąstyseną, nes 95 proc. prostitucijos problemos sudaro vartotojai“, – teigė J. Naronas. Svečiai papasakojo apie nacionalinį veiksmų planą, kuriuo siekiama užkirsti kelią prekybai moterimis Olandijoje: vis daugiau domimasi stambiuoju verslu, kurio užkulisiuose vyksta nešvari nusikalstama veikla išnaudojant moteris; veikia anoniminis telefonas, kuriuo galima pranešti apie tai, kad moteris dirba prostitute ne savo noru.

Susitikimo dalyviai pabaigoje pritarė Lietuvos *Caritas* direktoriaus kun. Roberto Grigo išsakytai minčiai, jog šia veikla „nesiekiamo pakeisti pa-

saulio, bet tik mažinti jame blogį ir padėti jo aukoms“. Svečiai atkreipė dėmesį į tai, kaip svarbu šią problemą nuolat viešai svarstyti visuomenėje.
-dalg-

Kauno arkivyskupijos kunigų susirinkimas

Gegužės 24 d. Kauno kurijoje surengtas eilinis arkivyskupijos kunigų susirinkimas. Dvasininkai nuoširdžiai pasveikino savo ganytoją dviejų sukakčių – 15 metų vyskupystės ir 10 metų vadovavimo arkivyskupijai – proga.

Susirinkimui vadovavęs arkivyskupas Sigitas Tamkevičius aptarė numatomas vasaros renginius ir šventes. Artėjant Devintinėms, kartu su parapijų tikinčiaisiais kviečiama dalyvauti iškilmingoje procesijoje Kauno gatvėmis nuo Įgulos bažnyčios iki Arkikatedros bazilikos. Ganytojas paragino klebonus per Devintines iškilmingas procesijas rengti ne tik bažnyčių šventoriuje, bet ir miestų bei miestelių gatvėmis. Taip pat jis akino daugiau pastangų skirti kuo tinkamiau švenčiant Pirmosios Komunijos bei Sutvirtinimo iškilmes parapijose.

Šiomet arkivyskupija minės 80 metų įkūrimo jubiliejų. Kunigai pakviesti birželio 29 d. dalyvauti šventiniame renginyje Kaune; bažnyčių patarnautojus klebonai turėtų pakviesti į jubiliejinio renginio išvakarėse – birželio 28 d. organizuojamą ministrantų šventę bei pristatyti apdovanojimams uoliausiuosius. Ganytojas supažindino su 2006 m. Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Gimimo atleidų programa. Kartu su dvasininkais aptarta, kaip geriau pasirengti didžiajam 400 metų Šiluvos Švč. M. Marijos Apsireiškimui jubiliejui 2008 metais; ganytojas pranešė apie tais pat metais numatomą rengti arkivyskupijos Eucharistinį kongresą.

Vasarą kunigai pakviesti dalyvauti rekolekcijose, kurios šiomet rengiamos Šiluvos Jono Pauliaus II namuose (trys grupės). Arkivyskupijos dvasininkai kviečiami dalyvauti ir Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje rengiamose rekolekcijose liepos 10–12 d., kurias ves ses. Briege McKenna OSC ir kun. Kevinas Scallonas CM iš JAV.

Susirinkusieji kartu su ganytoju aptarė D. Browno romano „Da Vinčio kodas“ bei pagal jį sukurto filmo iššūkį. Ganytojas patarė atsakant į jį vengti kraštutinių reakcijų, tačiau aiškiai įvardyti, jog šie kūriniai pažeidžia mūsų įsitikinimus. Taip pat reikia būti pasirengusiems atsakyti į žmonių keliamus klausimus, o tam gali tikti neseniai pasirodžiusi „Katalikų pasaulio leidiniai“ knyga „Da Vinčio apgaulė“. Be to, evangelizacijoje varta pasinaudoti žmonių susidomėjimu Bažnyčia, jos istorija.

Arkivyskupas aptarė su kunigais Lietuvos vyskupų laišką Visuomenės komunikavimo priemonių dienos proga. Ganytojai pakvietė nuo šiol kasmet per Šeštines švęsti šią dieną, melstis už katalikiškos žiniasklaidos darbuotojus, taip pat remti, platinėti, reklamuoti katalikišką spaudą savo parapijose.

Pasidalijus kitais rūpimais klausimais, susitikimas užbaigtas bendra malda bei pietumis.
-kasp-

Žemaičių Kalvarijoje užbaigti seminarijos mokslo metai

Birželio 2 d., kaip ir kiekvieną mėnesį, Žemaičių Kalvarijoje buvo švenčiami Švč. M. Marijos Apsilankymo atleidai. Šįkart atleidų diena buvo skirta Šilalės dekanato tikintiesiems. Kartu tradiciškai per birželio mėnesio atleidus Žemaičių Kalvarijoje iškilmingomis šv. Mišiomis ir Kalvarijos kalnais užbaigti Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos mokslo metai. Šv. Mišių liturgijai vadovavo Telšių vyskupas dr. Jonas Boru-

autentiškas (tai nustatyta radioaktyviosios anglies izotopų metodu), parašytas koptų kalba apie 220–340 m. pagal senovinę technologiją pagamintu rašalu – iš sumaišytų su suodžiais geležies drožlių. Tai vertimas iš graikų kalbos Egipte rasto rankraščio, daugelis vietų ištrupėjusios.
-jkk-

Tėvų susitikimas

Gegužės 25 d. Kauno arkivyskupijos Šeimos centras pakvietė tėvus į susitikimą tema „Šeimos vienybė ar skyrybos vaiko akimis“. Lektorė – Šeimos centro koordinatorė VDU doktorantė Ona Darbutaitė. Tėvai turėjo galimybę klausytis paskaitos, paremtos asmeniška bei nuoširdžiai su renginio dalyviais pasidalyta pranešėjos patirtimi, ir dalyvauti diskusijoje.

Paskaitos turinį O. Darbutaitė orientavo į vaiką – ko jis netenka įvykus tėvų skyryboms bei ką jam gali duoti vieninga šeima. Kartu su tėvais aptartos galimos priežastys, atvedančios šeimas prie skyrybų slenksčio. Susirinkusieji vardijo buities problemas, bendravimo stoką, iš tėvų namų atsineštą šeimos modelio sampratą, alkoholizmą, neištikimybę bei naują šeimų irimo priežastį – emigraciją. Įvykus skyryboms, pasak pranešėjos, „jų skausmą derėtų paversti atsakomybe už savo vaikus, kuriuos tėvų nesantaika paliečia skaudžiausiai“; net ir išsituokus būtina likti tėvais savo vaikams, neveliant juos į tarpusavio santykius, nemanipuliuojant jais. O. Darbutaitė supažindino su tyrimo rezultatais, atspindinčiais vaikų savijautą įvykus tėvų skyryboms – saugumo pojūčio netekimą, bendravimo stoką, baimę dėl savo būsimo šeimos. Tėvų dėmesys atkreiptas į tai, kaip svarbu nuolat daugėjant skyrybų rengti jaunimą šeimai mokant vaikus tarpusavio bendravimo, sugebėjimo puoselėti draugystę, laikytis pažadų, tinkamai linksintis bei atsipalaiduoti su bendraamžiais. O. Darbutaitė paaiškino susirinkusiems, kur jie galėtų gauti pagalbą krizinėse situacijose, paliudijo tikėjimo ir maldos svarbą išgyvenant sunkumus šeimoje, ragino aktyviau burtis į šeimų pagalbos sau grupes parapijose, bendrauti su Šeimos centro specialistais. Pranešėja pakvietė skatinti vaikus ir jaunimą dalyvauti katalikiškų organizacijų veikloje, kur jie galėtų gauti tinkamą dvasinį ugdymą.

-dalg-

Lentvario parapijos jubiliejus

Gegužės 28 d. Lentvario Viešpaties Apreiškimo Švč. M. Marijai parapijoje pradėtas švęsti jos 100 metų jubiliejus. Šv. Mišioms vadovavo Vilniaus arkivyskupo augziliaras vyskupas Juozas Tunaitis. Kartu su juo meldėsi kunigai Valdas Girdziušas, Vaclavas Volodkovičius, Jurgis Vitkovskis, Arūnas Mitkevičius, Žydrius Kuzinas ir Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijos rengiamojo kurso auklėtiniai. Per pamokslą ganytojas pabrėžė Bažnyčios kaip bendruomenės svarbą kiekvieno krikščionio tikėjimo kelionėje. Po šv. Mišių Lentvario parapijos chorai ir meno kolektyvai surengė koncertą ir šventinę mugę. Vakare vyko nuotaikinga vakaronė. Lentvario Viešpaties Apreiškimo Švč. M. Marijai parapija yra dvikalbė, todėl visa jubiliejaus programa vyko lenkų ir lietuvių kalbomis. Šventėje dalyvavo svečių iš Lenkijos, Trakų rajono ir Lentvario vadovai, parapijos mokyklų direktoriai ir kiti garbingi svečiai. Jubiliejaus proga birželio mėnesį 200 žmonių grupė rengiasi dalyvauti piligriminėje kelionėje į Kryžių kalną, o rugpjūtį piligrimai keliaus į Lurdą. Liepos mėnesį numatoma surengti stovyklas patarnautojams ir parapijos jaunimui. Rugsėji bus iškilmingai pašventinti nauji bažnyčios varpai. Rugsėjo – spalio mėnesiais parapijoje vyks Šventosios Misijos – ypatingos rekolekcijos, skirtos parapijiečių susivienijimui ir gilesniam tikėjimo išgyvenimui. -sbž-

Šventė Vilniaus šv. Jono bažnyčioje

Birželio 4 d. per Sekmines Vilniaus šv. Jono Krikštytojo ir šv. Jono Apaštalo ir Evangelisto bažnyčioje surengta šventė, skirta šioje bažnyčioje Krikšto ir Suvirtinimo sakramentus priėmusiems žmonėms. Taip tęsiamas šiais metais švenčiamo Vilniaus šv. Jono Krikštytojo ir šv. Jono Apaštalo ir Evangelisto bažnyčios neparapijinės bendruomenės gyvavimo penkiolikos metų jubiliejaus minėjimas. Per beveik penkiolika metų po specialaus pasirėngimo laikotarpio – katechumenato, trunkančio per visą gavėnią, čia krikštą gali priimti ir suaugusieji. Šioje bendruomenėje pakrikštyti žmonės dar prieš šv. Mišias buvo svingingai pasitinkami prie durų ir jiems įteikiama po balioną, ant kurio jie užrašė savo vardą. Balionai sukabinti bažnyčios viduryje prie paruošto sto-

ta SJ, koncelebravo generalvikaras prel. dr. Juozas Šiurys, seminarijos rektorius kun. lic. Vygintas Gudeliūnas, vicerektorius kun. dr. Darius Trijonis, dvasios tėvas mons. doc. dr. Vytautas Steponas Brazdeikis, rengiamojo kurso vadovas kun. mgr. Jonas Ačas, kiti seminarijos dėstytojai bei Šilalės dekanato kunigai. Šv. Mišių metu giedojo Šilalės bažnyčios choras.

Per pamokslą vysk. J. Boruta kalbėjo apie šeimos svarbą Bažnyčioje ir valstybėje: stipri ir darni šeima yra visuomenės pagrindas, nes būtent čia bręsta visavertės asmenybės, kuriančios ateitį. Vyskupas susirinkusiems maldininkams taip pat pristatė didžiųjų Apsilankymo atleidų liepos 2–12 d. programą, pakvietė tikinčiuosius kuo gausiau juose dalyvauti bei priminė, kad kiekvieną didžiųjų atleidų dieną bus meldžiamasi skirtingomis intencijomis. Vyskupas atkreipė dėmesį, jog per atlaidus kasdien vyks šeimoms skirtos katechezės, kurias organizuoja Lietuvos šeimos centras.

Po iškilmingų šv. Mišių pamaldų dalyviai, vadovaujami šv. Kryžiaus relikviją nešančio ganytojo, giedodami ėjo procesija į Žemaičių Kalvarijos Kryžiaus kelio kalnus. Baigiantis pamaldoms bazilikoje vysk. J. Boruta septyniems Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos absolventams įteikė magistrų diplomus bei neseniai išventintiems neopresbiteriams bei diakonams išdalijo paskyrimus į jų darbo vietas. Iškilmių dalyviai vėliau rinkosi į seminarijos rengiamojo kurso Žemaičių Kalvarijoje valgomąjį, kur vyko šventinė agapė. -kasb-

Atvirų durų diena Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje

Gegužės 13 d. Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija pakvietė į Atvirų durų dieną. Programa prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukojo rektorius kun. Robertas Šalaševičius, vadovybės nariai kunigai Žydrūnas Vabuolas, Rimgaudas Šiūlys, Jurgis Vitkovskis. Drauge meldėsi auklėtiniai ir svečiai.

Kun. R. Šalaševičius atkreipė dėmesį, kad kunigų seminarijoje ši diena turi platesnę prasmę nei kitose aukštosiose mokyklose. Jos metu ne tik supažindinama su seminarijos gyvenimu, dvasiniu, sielovadiniu, žmogiškuoju bei intelektualiniu ugdymu joje, studijų programomis, bet ir padedama ieškoti savo pašaukimo, kurti asmenišką santykį su Viešpačiu. Per pamokslą seminarijos vadovas pabrėžė pašaukimą ir savitą kiekvieno žmogaus atsiliėpimo būdą. Kaip pavyzdį jis iškėlė šv. Antaną, atsisakiusį turtų, kad galėtų be prisirišimų sekti Viešpačiu, akcentavo šventojo pasitraukimą į dykumą, kur darniai sujungė darbą ir maldą. Šv. Antanas kovojo su išbandymais ir pagundomis, kad pasiroštų būti „dvasios atletu“. Pasak kunigo R. Šalaševičiaus, šv. Antanui daug padėjo kiti vienuoliai. Taip ir seminaristai, o vėliau ir kunigai turi vienas kitam padėti dvasiniame kelyje.

Po šv. Mišių klierikai Algirdas Akelaitis, Laurynas Visockas, Saulius Bužauskas, Marius Žitkauskas, Darius Karizna ir Mindaugas Bernotavičius kūrybiškai, pasitelkę užduotis ir žaidimus, apibūdino pašaukimą, aptarė klieriko gyvenimą ir pasiruošimą kunigybei. Penktakursiai supažindino svečius su seminarija, pasakojo jos istoriją. Vėliau seminarijos rektorius kun. R. Šalaševičius kalbėjo apie seminarijos tvarką, kun. Ž. Vabuolas apžvelgė ugdytojo tarnystę, o kun. R. Šiūlys apibūdino dvasios tėvo vaidmenį ugdatant būsimąjį dvasininką. Ketinantieji stoti į seminariją susitiko su pirmojo ir antrojo kurso klierikais, klausėsi jų liudijimų, kartu su vadovybe pietavo, aptarė stojimo bei studijų klausimus.

Tą dieną vyko ir Vilniaus arkivyskupijos ministrantų šventė. Seminarijos evangelizacinė komanda susirinkusiems patarnautojams kalbėjo apie kunigo pašaukimą, klierikai papasakojo apie savo kelią į seminariją. -jj-

Prezidentūroje pristatytos naujos „Aidų“ leidyklos knygos

Gegužės 30 d. Lietuvos Respublikos prezidentūroje pristatytos dvi naujos „Aidų“ leidyklos knygos „Krikščionybės Lietuvoje istorija“ ir „1009 metai: šv. Brunono Kverfurtiečio misija“. Knygų pristatyme dalyvavo LR Prezidentas Valdas Adamkus, kardinolas Audrys Juozas Bačkis, vyskupas dr. Jonas Boruta SJ, daug žymių Lietuvos istorikų. Pirmasis susirinkusius pasveikino prezidentas V. Adamkus, pabrėžęs, jog artėjantis Lietuvos tūkstantmečio jubiliejus neatsiejamai susijęs su krikščionyste ir iš tiesų yra Lietuvos krikščionybės istorijos data. Kardinolas A. J. Bačkis pasveikino knygų sudarytojus ir autorius bei remdamasis popiežiaus Jono Pauliaus II knyga „Atmintis ir tapatybė“ akcentavo tautos savimonės ir tapatybės sąsają su jos istorija bei atmintimi. Sveikinimo žodį taip pat tarė evangelikų liuteronų kun. Virginijus Kelertas.

Religijotyriminkas Gintaras Beresnevičius plačiau aptarė knygą „1009 metai: šv. Brunono Kverfurtiečio misija“ bei pažymėjo, jog leidinio branduolį sudaro ne Lietuvos istorijos tyrimas, bet hagiografinis pasakojimas apie šventąjį.

Abu naujuosius leidinius išsamiai apžvelgė istorikas Rimvydas Petrauskas. Pasak pranešėjo, Lietuvos vardas pirmą kartą buvo įrašytas „lakoniškame, bet visą esmę apie tų metų įvykius nusakančiame sakinyje“ apie misionieriaus Brunono kankinystę tolimoje šalyje: „Krikščionių misionieriaus atrasta šalis keliems šimtmečiams išnyko iš civilizuoto pasaulio ir krikščioniškų misijų horizonto. Šis įtrūkis simbolizuoja tiek Lietuvos istorijos apskritai, tiek krikščionybės istorijos joje dramatišką įsikūrimą. Pirmoji čia pristatoma knyga atspindi tūkstantmečio mito genezę. Antroji kuria šio mito prasmes. Pirmoji yra kruopšti Lietuvos vardo užrašymo analizė, iš vieno Kvedlinburgo analų sakinio sukūrusi išsamią mokslinį diskursą. Antroji yra pasakojimas apie tai, kaip šis vardas tapo istorija“. R. Petrausko teigimu, istorinė atmintis „nėra savaime suprantamas ir pastangų nereikalaujantis veiksmas. Jis iš visuomenės reikalauja kritiškai įvertinti savąją dabartį, linktančią mėgautis savimi ir šlovinti savąsias tariamai didžias modernias vertybes“. „Kuomet atminimui apie krikščionišką Europos šaknis neliko vietos Europos konstitucijoje, iš europinio projekto išbraukta esminė jos universaliosios praeities, o kartu ir tapatumo dalis. Tiek politinės suirutės po karaliaus Mindaugo nužudymo metu, tiek XVII a. tvano ar XIX bei XX a. okupacijų metais krikščionių tikėjimas sugebėdavo išsaugoti tradiciją ir suteikti jį išpažįstantiems žmonėms geresnio gyvenimo viltį“, – teigė istorikas.

Pasak R. Petrausko, autoriams pavyko parašyti krikščionybės istoriją „iš vidaus“, „atrenkant tas problemas, kurios svarbios tikėjimo sklaidai Lietuvoje suprasti“. Tai religinių praktikų plitimas ir kaita, dvasininkijos ugdymas, sielovados struktūra, bažnytinio gyvenimo formos okupacijų laikotarpiu. Kita vertus, bažnytinis gyvenimas interpretuojamas neatsietai nuo visuomenės istorijos. Todėl knygoje sutiksime ir tokias temas, kaip krikščionybės priėmimo politinės prielaidos, kilmingųjų ir valstiečių religingumo skirtumai, konfesinis disciplinavimas reformų amžiuje, Bažnyčia ir tautinis judėjimas, Bažnyčia ir antisovietinė rezistencija. R. Petrauskas atkreipė dėmesį, kad knygos „Krikščionybės Lietuvoje istorija“ autoriai – „tai jaunųjų katalikų istorikų karta, kuri ne tik Vilniaus universitete lankė prof. Gudavičiaus paskaitas ir bibliotekose studijavo Lietuvą pagaliau pasiekusią naujausią Vakarų istorinę literatūrą, bet ir gilinosi į Bažnyčios mokymą. Išugdyti naujojo katalikiškumo dvasia, jie drąsiai svarsto problemiškas ir neparankias Bažnyčios istorijos temas, o kartu sąžiningai įvertina kitų krikščioniškų konfesijų – stačiatikių ir protestantų – indėlį į Lietuvos krikščionėjimo istoriją“.

-sm-

vo. Simboliška, kad šventėje dalyvavo keli dar prieš šios bažnyčios uždarymą 1948 m. čia krikštyti žmonės.

Šv. Mišias aukojo Šv. Jono Krikštytojo ir šv. Jono Apaštalo ir Evangelisto bažnyčios rektorius kunigas Antanas Saulaitis SJ. Homilijoje jis pasidžiaugė visų dalyvaujančiųjų geranoriškumu, apsisprendimu toliau tęsti pasirinktą krikščionišką gyvenimą. Visi Sekminių pamaldų dalyviai atnaujino Krikšto ir Sutvirtinimo metu priimtus įsipareigojimus, prisiminė, jog buvo nuplauti Krikšto vandeniu ir patepti krizma. Pamaldų pabaigoje tėvai sukviesti prie altoriaus ir palaiminti iškilmingu palaiminimu. Šventė baigėsi bendra šioje bažnyčioje pakrikštytųjų ir sutvirtintųjų agape.

-sbž-

Keliais žodžiais

Kaunas. Gegužės 23 d. Kauno arkivyskupijos Jaunimo centre paskaitą „Da Vinčio Kodas: faktai ir prasimanymai“ skaitė „Opus Dei“ narys meksikietis Artūras Soto. Prelegentas nagrinėjo Dano Browno teiginius, kuriuos rašytojas pateikia kaip tikrus faktus, argumentuotai aiškino jų kilmę, atskleidamas knygos autoriaus prasimanymus bei pateikdamas autentiškų faktų ir pavyzdžių. Susirinkusieji daugiau sužinojo apie organizaciją „Opus Dei“, vaizduojamą ir skandalingoje knygoje. A. Soto papasakojo apie jos atsiradimo istoriją, misiją ir veiklą, taip pat atsakė į vakaro dalyvių klausimus. Pranešėjas nesutiko su nuomone, esą nereikia tiek daug kalbėti apie D. Browno romaną, nes taip tik pasitarnaujama jo reklamai. Jis teigė, jog romanas suteikė krikščionims nepakartojamą evangelizacijos galimybę. -smat-

Tabariškiai. Gegužės 23 d. Tabariškių Kristaus Karaliaus bažnyčioje apie 120 tikinčiųjų priėmė Sutvirtinimo sakramentą. Sutvirtinamuosius paruošė Ugnės Karvelis gimnazijos tikybos mokytojos J. Vaketienė ir S. Markulytė. Per Sekmines parapijos vaikai priėmė Pirmąją Komuniją.

Gegužės 25 d. rengiantis Vilkaviškio vyskupijos IV Eucharistiniam kongresui Lietuvos žemės ūkio universitete vyko konferencija tema „Eucharistija – pats Jėzus Švč. Sakramente“. Pranešimus skaitė Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, Tabariškių parapijos klebonas kun. Jordanas Kazlauskas, VDU KTF dėstytojai kun. Žydrūnas Kulpys ir dr. Benas Ulevičius. -jv-

DIEVAS PRIKELIA

13 eilinis sekmadienis (B)

Mk 5, 21–43

1941 m. evangelikų teologas R. Bultmanas vienoje savo paskaitoje pasakė: „Negalima naudotis elektros šviesa ir radijo aparatu, pasikliauti naujaisiomis medicinos bei ligoninių priemonėmis ir sykiu tikėti Naujojo Testamento dvasių ir stebuklų pasauliu“. Šie žodžiai padarė įspūdį liberaliai nusiteikusiems krikščionims. Tai nuskambėjo kaip iššūkis antgamtinei realybei ir kvietimas atsipalaiduoti nuo atsakomybės. Atrodė, kad po tokių pareiškimų Šventojo Rašto knygų autoritetas bus pakirstas. Įvyko priešingai: jie paskatino naujai pažvelgti į Kristaus gyvenimą, jo stebuklus ir žodžius. Naujais tyrimais atskleidė, jog tai, ką savo knygoje užrašė evangelistai, yra pirmosios bažnytinės bendruomenės tikėjimas, paremtas apaštalų autoritetu. Evangelistai nesukūrė nei Kristaus gyvenimo, nei jo prisikėlimo, o užrašė tai, ką žinojo ir kuo tikėjo pirmąją Bažnyčią. Evangelijos rašytos dar tada, kai gyveno daug žmonių, mačiusių gyvą ir prisikėlusį Kristų. Kaip liudija apaštalas Paulius, „vėliau jis (Kristus) pasirodė iš karto daugiau nei penkiems šimtams brolių, kurių daugumas tebegyvena iki šiolei, o kai kurie yra užmigę“ (1 Kor 15, 6). Šiandien girdėtą Evangelijos pasakojimą užrašė apaštalo Petro mokinys evangelistas Morkus. Petras nebūtų leidęs savo paties pakrikštytam mokiniui rašyti apie Kristų nebūtų dalykų. Morkaus evangelija buvo labai svarbi Bažnyčiai: jos medžiaga naudojosi ir Matas, ir Lukas, rašydami savo evangelijas. Ką sako mums šio sekmadienio Evangelijoje aprašytas stebuklas? Išėjusiam į viešąjį gyvenimą ir atsiversti bei tikėti Evangeliją kvietusiam Jėzui reikėjo pateikti ženklą, įrodančią, kad jis kalba Dievo vardu. Tasai, kuris sakė: „Viskas man yra mano Tėvo atiduota“ (Mt 11, 27), turėjo parodyti, kad tai ne tušti žodžiai. Stebuklai – tai Jėzaus žodžius patvirtinę dieviškieji antspaudai. Reikia pasakyti, kad jau praėjo tas laikas, kai mokslas mėgino paaiškinti visus gamtos reiškinius, kai buvo tikima, kad anksčiau ar vėliau bus atskleistos visos gamtos paslaptys ir net žmogaus vidaus pasaulis bus prieinamas įvairiems eksperimentams. Tačiau mūsų dienomis, moksle įsitvirtinus reliatyvumo bei kvantų teorijoms, aiškėja, kad pasaulis pilnas slėpinių, kurių empiriniai mokslai nepajėgia paaiškinti.

Jajiro dukters prikėlimą iš mirties aprašo visi trys evangelistai, vadinamieji sinoptikai. Tai turėjo būti jiems gerai žinomas faktas. Evangelistas Morkus gan išsamiai aprašo stebuklo aplinkybes ir nurodo, kad prikeltos mergaitės tėvas Jajiras buvo vienas iš sinagogos vyresniųjų, taigi oficialus asmuo, kurį vietiniai gyventojai gerai pažinojo. Jėzus, atėjęs į mergaitės namus, paėmė ją už rankos ir ištare: „Talita kum“; išvertus reiškia: „Mergaite, sakau tau, kelkis!“ (Mk 5, 41). Mergaitė tuojau atsikėlė ir ėmė vaikščioti. Evangelijose aprašomi trys mirusiųjų prikėlimai, plačiausiai – Lozoriaus, ryškiai atskleidžiantis šių prikėlimų iš mirties prasmę. Lozoriaus seseriai Mortai Jėzus sakė: „Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, – nors ir numirtų, bus gyvas. Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius“ (Jn 11, 25–26). Kristus prisistato kaip mirties nugalėtojas. Tą patį galima pasakyti ir apie Jajiro dukrelės išgydymą: ir čia Jėzus nugalė mirtį. Trys stebuklingi prikėlimai, ypač paties Jėzaus prisikėlimas, akivaizdžiai kalba apie pomirtinį gyvenimą. Dėl Jėzaus įsikūnijimo, stebuklų, jo paties prisikėlimo tikėtina tampa visa žmogaus išganyimo istorija, teikianti vilties, optimizmo ir ramybės. Kristaus žodžiai „Talita kum“ šiandien skatina kreiptis į tėvus ir jaunimo auklėtojus. Kas suskaičiuos, kiek mūsų krikščioniškoje šalyje yra mergaičių, kurios pasiduoda modernaus gyvenimo pagundoms ir praranda dvasinę gyvybę. Kaip dažnai nerūpestingi tėvai nepastebi pavojaus, kurį kelia neatsakingas visuomenės požiūris į šeimą ir gyvybę. Kaip dažnai nebrandūs pedagogai be jokios pagarbos analizuoja lyčių santykius, tarsi lytiškumas būtų skirtas pramogai. Atvirai kalbama apie seksualinę revoliuciją, lyg visa, kas iki šiol buvo saistoma Dievo įsakymais, praranda savo prasmę. Nuo seno sakoma, kad už daugelį nuodėmių Dievas baudžia po mirties, o už neskaistumą – jau šiame gyvenime. Įvairios ligos, iširusios šeimos, pamestinukai, savižudybės – tai moralinio nuosmukio padariniai. Tiesa, kartais susirūpinama šiomis blogybėmis, bet jų priežastys nutylimos. O juk šeštas Dievo įsakymas skelbia – nepaleistuvauk, devintas – negeisk svetimo vyro ir svetimos moters. Šiandien tai nutylima tarsi nebūtų nei Dievo, nei jo išreikštos valios.

Antikos rašytojas Titas Livijus savo 39 knygoje pasakoja apie įvykį, kuris atskleidžia senosios Romos požiūrį į žmogaus moralinį tyrumą. Jis rašo apie Romos mieste susektą pavojingą religinę sektą, kuriai priklausė 8000 žmonių. Ši sekta nepripažino nuodėmės. Jos nariai vienas kitam sakydavo: „Nuodėmė yra niekas, jos nėra“. Sektos susirinkimuose apeigas sudarė įvairios sekso orgijos. Kai paaiškėjo šios religinės sektoje amoralumas, Romos valdžia įsakė uždaryti miesto vartus, narius sugaudyti ir juos nubausti už tai, kad griovė moralės pamatus. Nors tarp sektoje narių buvo daug kilmingų žmonių, netgi senatorių, visi jie – iš viso 4000 įvairaus amžiaus ir lyties žmonių – buvo nuteisti. Štai taip senoji Roma saugojo savo piliečių moralę. Ar ne laikas ir mums kuo rimčiausiai apsvarstyti savo požiūrį į Dievo įsakymus? Kun. N. Švogžlys, vadinamas Milžinu, mėgo pasakoti savo kelionių įspūdžius. Didelį įspūdį jam paliko šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresėlės kapas, prie kurio jis matęs uniformuotus jaunos karininkus. Jie keletą minučių pastovėdavę prie šio kapo, atiduodavę karišką pagarbą ir tyliai pasišalindavę, pagerbę šią tyrą Dievo meilės kankinę. Mieli tikintieji, paveskime savo atžalas Jėzaus globai, kad jis padėtų išsaugoti jų tyrumą, o suklypusius prikeltų iš dvasinės mirties.

SAVIEJI JO NEPRIĖMĖ

14 eilinis sekmadienis (B)

Mk 6, 1–6

Pradėjęs savo viešąją veiklą, Jėzus bent kelis kartus lankėsi Nazarete, miestelyje, kur pats buvo užaugęs. Suprantama, kad jo apsilankymai tėviškėje kėlė didžiulį susidomėjimą. Evangelistai Morkus ir Matas Jėzaus pasirodymą Nazarete aprašo labai trumpai. Jie atpasakoja Jėzaus apsilankymą sinagogoje ir pažymi, kad Nazareto gyventojai, pradžioje labai palankiai klausę Jėzaus žodžių, greitai juo nusivylė, nes čia jis nepadarė jokio stebuklo. Jie neteikė Jėzaus žodžiams didelės reikšmės, nes per daug gerai jį pažino: jis čia augo, čia gyveno jo motina bei giminaičiai, ko galima iš jo tikėtis? Evangelistas Lukas Jėzaus pasirodymą sinagogoje aprašė plačiau. Jėzui buvo paduota pranašo Izaijo knyga. „Atvyniojęs knygą, jis rado vietą, kur parašyta: „Viešpaties Dvasia ant manęs, nes jis patepė mane, kad neščiau gerąją naujieną vargdieniams“ (Lk 4, 17–18). Perskaitęs šias eilutes Jėzus ėmė jas aiškinti: „Šiandien išsipildė ką tik jūsų girdėti Rašto žodžiai“ (21). Susirinkusieji palankiai klausė jo žodžių, bet išgirdę, kad jis pranašo žodžius taiko sau, pasipiktino ir „išsivarė jį iš miesto“ (plg. Lk 4, 29), nes laukė kitokio mesijo. Skaitant apie Nazareto gyventojų elgesį, prisimena evangelisto Jono žodžiai: „Pas savuosius atėjo, o savieji jo nepriėmė“ (Jn 1, 11). Jo tautos vaikai, kaip ir Nazareto gyventojai, Jėzumi netikėjo ir įdavė jį Pilotui prikalti ant kryžiaus.

Per Krikštą mes tapome Kristui *savaisiais*. Bažnyčia palaiko ir stiprina mūsų ryšį su Kristumi. Pirmoji Komunija, Sutvirtinimo sakramentas... Tai buvo gražios ir šventos dienos. O kaip yra šiandien? Deja, gyvenime mūsų tikėjimo šviesa dažnai prigęsta, o kartais ir visai išblęsta. Kas gi temdo tikėjimo malonę? Evangelistas Jonas taikliai nurodo didžiuosius mūsų tikėjimui gresiančius pavojus: „<...> visa, kas pasaulyje, tai kūno geismas, akių geismas ir gyvenimo puikybė“ (1 Jn 2, 16). Pažvelkime į žmones, iš kurių vieni neatsispiria kūno pagundoms, kiti pasiduoda godumui, o dar kiti apimti puikybės. Niekas taip neužtemdo atgamtinės tikrovės kaip puikybė. Išpuikęs žmogus savo vertybių skalėje pirmoje vietoje įrašo savo vardą, o Dievui joje skiriama labai menka vieta arba jos visai nelieka. Pažvelk į save, žmogau! Nejaugi tu toks tobulas, kad gali išskelti save aukščiau už Dievą? Pagaliau nustok puikavęsis ir pažvelk į savo sąžinę. Nejaugi nematai savo širdyje gyvačių lizdo?! Verčiau pagalvok apie nuoširdžią išpažintį. Rimtai pakovok su nuodėme, tuomet pamatysi, ar tau jau galima statyti garbės paminklą. Šventasis Raštas skelbia: „Žmogaus puikybės pradžia yra nusisukimas nuo Viešpaties ir širdies nugręžimas nuo savo Kūrėjo“ (Sir 10, 12). Puikybės pėdsakus matome net šventų žmonių gyvenime. Prisiminkime apaštalą Petrą, kuris puikuodamasis pažadėjo Jėzui savo ištikimybę: „Jei net visi tavimi pasipiktintų, aš niekuomet nepasipiktinsiu!“ (Mt 26, 33). Ar šiuose žodžiuose nekyšo puikybės ragai? Po kelių valandų Petras tris kartus išsigina savo Viešpaties: „Aš nepažįstu šio žmogaus!“ Kas galėtų įvertinti, kiek daug žalos padarė Bažnyčiai jos narių puikybė. Galima sakyti, kad visų erezijų šaknys yra puikybė. Ar ne toks ir mūsų dienų pasaulis: puikybė daugelį žmonių atplėšia nuo Bažnyčios. Norėdami save pateisinti jie reikalauja: duokite pamokslininkų, kurie mus padrąsintų, parenkite šventų knygų, kurios mus įtikintų, parodykite kilnių pasiaukojimo pavyzdžių, organizuokite labdaras... Iš tiesų daug reikalaujame iš kitų, bet ar nors kartą pasvarstome, ką patys padarėme, kad Bažnyčioje labiau išryškėtų Kristaus veidas? Argi ne mes esame Bažnyčia? Deja, daugelis žmonių nenori matyti Dievo geradarių, nejaučia jam dėkingumo, neteikia deramos pagarbos ir rūpinasi tik savo garbe. Pranašas Izaijas išpuikėlius perspėja: „Vargas tiems, kurie savo akyse yra išmintingi, kurie, savo pačių manymu, gudrūs!“ (Iz 5, 21).

Pagrindinis vaistas puikybei gydyti yra nusižeminimas. Šis žodis nereiškia nulenkotos galvos laikysenos. Nusižeminti – tai save pažinti ir tinkamai įvertinti. Kuo geriau save pažinsi, tuo geriau suprasi nusižeminimo prasmę. Pažink save – tai iš senovės antikos mus pasiekęs tiesos kristalas. Šv. Bernardas teikia tokį šios dorybės apibrėžimą: nusižeminimas – tai dorybė, kurios dėka gerai save pažinęs žmogus laiko save menku. Kuo didžiuojiesi, žmogau? Neužmiršk, kad dulkė esi ir į dulkę pavirsi! O gal tavoji siela pranoksta visus Dievo kūrinis? Bet kur buvo tavo puikioji siela, kai niekinai savo Kūrėją, laužydamas jo įsakymus? Šv. Augustinas, iki atsivertimo savo gyvenime siekęs garbės ir pripažinimo, tik suradęs Dievą suprato, kad jis vienintelis vertas šlovinimo. Jam priskiriami šie žodžiai: „Nori pastatyti didelį dorybių rūmą, galvok apie gilius pamatus“. Kas tie gilūs pamatai, jeigu ne nusižeminimas? Prisiminkime protingąjį Kafarnaumo šimtininką, pastačiusį žydams sinagogą, tačiau tuo nesididžiavusį. Kreipdamasis į Jėzų dėl savo tarno, jis nuolankiai ištarė: „Viešpatie, nesu vertas, kad užeitum po mano stogu, bet tik tark žodį, ir mano tarnas pasveiks“ (Mt 8, 8). Palyginkime su šiuo doru šimtininku savo elgesį. Gal ne žodžiais, bet savo gyvenimo būdu sakome: „Viešpatie, tu gi nevertas, kad aš tave lankyčiau, tave garbinčiau ir priimčiau. Girdžiu tavo kvietimą, bet turiu svarbesnių reikalų“. Šios dienos Evangelijoje aprašytas įvykis baigėsi tuo, kad Nazareto gyventojai jį išvijo iš savo miesto (plg. Lk 4, 29). Ar kartais nesame į juos panašūs? Sakoma, jog vartai į rojų yra ankšti ir žemi; norėdamas pro juos praeiti privalai nusilenkti. Ak, nebijokim nusilenkti. Lenkiamės ne žmogui, ne stabui, bet mus mylinčiam, mūsų laimės trokštančiam Kūrėjui. Padėk mums, Viešpatie, pažinti ir savąjį menkumą, ir tavo didybę, išmokyk mus dėkingumo, suteik karštą troškimą drauge su visu Dievą mylinčiu pasauliu giedoti tau garbės himną.

Parengė V. S.

Benedikto XVI vizitas Lenkijoje

(KAI, KAP) Benedikto XVI kelionės Lenkijoje devizas buvo „Tvirtai laikykites tikėjimo“. Keturių dienų kelionė buvo suplanuota Jono Pauliaus II keliais: Benediktas XVI lankėsi Varšuvoje, Čenstochovoje, Krokovoje, Vadovicuose, Zebžydovskio Kalvarijoje (Kalwaria Zebrzydowska), Lagievnikuose ir buvusioje Aušvico koncentracijos stovykloje. Dalį kalbų ir liturginių tekstų Benediktas XVI sakė lenkiškai.

Gegužės 25 d. atskridusį į Varšuvos oro uostą Benediktą XVI pasitiko Bažnyčios hierarchai, valstybės pareigūnai, parapijų delegacijos ir oro uosto darbuotojų šeimos. Sveikinimo kalboje prezidentas Lechas Kaczyńskis pabrėžė, kad lenkų tauta jau tūkstantmetį grindė savo tapatybę krikščioniškuoju tikėjimu, ir sakė, kad „demokratija įmanoma ten, kur veikia sąžinė“. Benediktas XVI savo sveikinimo kalbą pradėjo lenkiškai ir toliau tęsė itališkai. Jis sakė, kad tai nėra vien sentimentalus keliavimas, bet į Viešpaties jam patiktą misiją įrašyta tikėjimo kelionė. Jis pridūrė, kad nori pasisemti iš nenutrūkstamai tūkstantį metų šiame krašte trykštančios tikėjimo versmės. Šventasis Tėvas džiaugėsi būdamas Lenkijos žemėje, iš kurios kilęs jo mylimas pirmtakas Dievo tarnas Jonas Paulius II. Benediktas XVI sakė, kad piligrimystės metu jis trokšta sutikti ir geriau pažinti tas tikinčiųjų kartas, kurios išleido Joną Paulių II tarnauti Dievui ir Bažnyčiai, taip pat pažinti tuos žmones, kurie augo, vadovaujant šiam kunigui, vyskupui ir popiežiui. Popiežius išreiškė viltį, kad jo kelionė sustiprins visų tikėjimą: „tiek Bažnyčios Lenkijoje, tiek mano“. Užsiminę apie planuotą apsilankymą Aušvico koncentracijos stovykloje popiežius kvietė melstis, kad Viešpats „išgydytų XX amžiaus žaizdas“.

Susitikimas su dvasininkais

Varšuvos šv. Jono katedroje susitikti su Šventuoju Tėvu susirinko apie tūkstantis kunigų, klierikų, vienuo-

lijų vyresniųjų. Popiežiaus žodžio apie dabarties iššūkius kunigystei klausėsi ir per šimtą vyskupų. Benediktas XVI ragino kunigus grįsti savo tarnystę malda, nelaikyti prarastu maldai skirtu laiku, nepasiduoti skubėjimo pagundai. Pasak popiežiaus, iš kunigo nereikalaujama būti ekspertu ekonomikos, statybos ar politikos srityje, iš jo laukiama tik vieno – kad jis būtų ekspertas dvasinio gyvenimo srityje. Benediktas XVI išpėjo dvasininkus vengti iš praeities atėjusios „arogantiškos teisėjų pozos“, ragino labiau angažuotis misijoms, gyventi kukliai ir solidariai su tikinčiais, pasitarnauti žmonėms klausykoje, padėti naujiesiems judėjimams ir bendruomenėms, šeimoms, jauniui, vargšams ir apleistiesiems.

Tą pačią dieną Benediktas XVI apsilankė prezidentūroje, susitiko su prezidentu ir jo šeima, vyriausybės ir diplomatinio korpuso nariais.

Ekumeninis susitikimas

Pirmąją vizito dieną ypač reikšmingas buvo ekumeninis susitikimas evangelikų reformatų Šventosios Trejybės bažnyčioje. Susitikime dalyvavo aštuonių krikščioniškųjų konfesijų atstovai bei vadovai. Katalikų Bažnyčiai atstovavo Lenkijos primas kardinolas Jozefas Glempas ir Krikščionių vienybės tarybos pirmininkas kardinolas Walteris Kasperis. Popiežių pasveikino Lenkijos ekumeninės tarybos pirmininkas stačiatikių arkivyskupas Jeremijas ir sakė, kad „žmonija gali įveikti visokią sunaikinimo grėsmę, jei sukurs meilės kultūrą“. Benediktas XVI kalbėjo, kad visi krikščionys gali bendradarbiauti ir padėti vargstantiesiems, išnaudodami ekumeninio dialogo sukurtus tarpusavio ryšius. Jis linkėjo, kad bendras meilės liudijimas padedant stokojantiems padarytų Kristaus skelbimą labiau įtikinamesnį pasauliui ir labiau suartintų skirtingas Bažnyčias. Toliau Šventasis Tėvas kalbėjo apie vis dažnesnį reiškinį, kai tuokiasi skirtingoms religinėms tradicijoms ar skirtingoms krikščioniškoms konfesijoms pri-

klausantys žmonės. Popiežius sakė, kad tokiais atvejais nelengva išlaikyti tikėjimą ir kurti šeimoje vienybės atmosferą, tačiau tai gali tapti savotiška „vienybės laboratorija“. Benediktas XVI priminė 1991 m. Jono Pauliaus II šioje bažnyčioje ištartus žodžius: „žmonės yra įrankiai Dievo rankose, tik jis gali apdovanoti krikščionis vienybe“. Popiežius taip pat paminėjo vienybės link padarytus žingsnius: Jono Pauliaus II encikliką *Ut unum sint*, Augsburgėje pasirašytą bendrą deklaraciją dėl nuteisinimo ir pasauliniu mastu atnaujintą katalikų ir stačiatikių dialogą.

Mišios Pilsudskio aikštėje

Antrąją vizito dieną popiežius aukėjo Mišias Varšuvoje, po to lankėsi Čenstochovoje ir susitiko su jauniu Krokovoje. Nors pylė smarkus lietus, Mišiose Varšuvos Pilsudskio aikštėje dalyvavo apie 300 tūkst. tikinčiųjų, tarp jų keletas tūkstančių iš Baltarusijos ir Rusijos. Eucharistiją koncelebravo 120 vyskupų, melstasi lenkų ir lotynų kalbomis. Homiliją Šventasis Tėvas pasakė itališkai, jos ir kitų popiežiaus kalbų lenkiškus vertimus skaitė Lenkijos Vyskupų Konferencijos generalinis sekretorius vysk. Piotras Libera. Homilijoje Benediktas XVI išpėjo saugotis reliatyvizmo ir selektyvaus Biblijos skaitymo. Šventasis Tėvas daug dėmesio skyrė savo piligrimystės devizui „Tvirtai laikykites tikėjimo“ ap tarti. Jis pabrėžė, kad tikėjimą sudaro trys matmenys: Dievo tiesos išpažinimas, visiškais atsidavimas Jėzui ir gyvenimas pagal Dievo įsakymus. Popiežius priminė, kad „už Evangelijos tiesą atsakingi apaštalu įpėdiniai drauge su popiežiumi, tačiau taip pat ir visi krikščionys“.

Čenstochovoje

Malūnsparniu atskridusį Šventąjį Tėvą Jasna Guroš šventovėje entuziastingai sveikino vyrų ir moterų vienuolijų, pasaulietinių institutų, klauzūrinių vienuolynų vyresnieji bei vyresniosios, taip pat katalikiškųjų judėjimų ir draugijų vadovai,

seminaristai. Benediktas XVI įteikė šventovei aukso rožę, kurią prieš 40 metų Lenkijos krikšto 1000-mečio proga norėjo asmeniškai įteikti popiežius Paulius VI, tačiau dėl komunistinės valdžios to negalėjo padaryti. Kalbėdamas susirinkusiems 300 tūkst. žmonių popiežius nurodė Dievo Motiną kaip tikėjimo ir maldos pavyzdį. Šventasis Tėvas sakė, kad tikėjimo esmė yra ne tik nuotaikos ir religiniai išgyvenimai, bet „visų pirma mąstymas ir veikimas, kasdienis darbas ir savęs įveikimas“. Popiežius kreipėsi į dalyvavusius įvairių luomų atstovus. Pašvęstuosius asmenis jis ragino „neprarasti pirminio entuziazmo“. Kunigystės kandidatams popiežius nurodė Mariją kaip santykio su Eucharistija pavyzdį. Jis taip pat kvietė kunigus pažinti tikinčiuosiuose „Kristaus buvimo ženklus“. Bažnytinių judėjimų atstovus popiežius ragino skleisti savo dvasingumą „brandžiai, nevaikiškai ir neagresyviai“. Po popiežiaus kalbos visi pamaldų dalyviai sugiedojo Marijos litaniją, paskui Šventasis Tėvas visus palaimino Švč. Sakramentu.

Iš Čenstochovos popiežius malūnparniu skrido į Krokuvą. Pakeliui į Krokuvos arkivyskupų rūmus Benediktą XVI sveikino apie 20 tūkst. žmonių. Po „popiežiaus langu“, pro kurį ne kartą tėvynainiams kalbėjo Jonas Paulius II, laukė keli tūkstančiai jaunuolių. Benediktas XVI pažymėjo krovniečių tradiciją kiekvieno mėnesio antrąją dieną rinktis prie šio pastato minėti Jono Pauliaus II mirties dieną. Benediktas XVI ta proga pasakė: „Tegu ši malda paremia užsiimančius beatifikacijos reikalais, o jūsų širdis tepraturtina visokiomis malonėmis“.

Vadovicai

Trečioji Benedikto XVI kelionės diena vyko Dievo tarno Jono Pauliaus II gyvenimo pėdsakais: Vadovicuose, Zebžydovskio Kalvarijoje ir Krokuvoje. 20 tūkstančių talpinanti Vadovicų miesto aikštė buvo perpildyta. Švč. M. Marijos Paaukijimo bazilikoje Benediktas XVI mel-

dėsi prie Švč. Sakramento, paskui prie krikštyklos, kur buvo pakrikštytas Karolis Wojtyła. Popiežius taip pat aplankė namą, kuriame gimė Karolis Wojtyła – jame įrengtas muziejus. Vadovicų aikštėje Benediktas XVI savo kalbą pradėjo ir užbaigė skaitydamas lenkiškai. Jis dėkojo Dievui už Jono Pauliaus II pontifikatą ir sakė, kad jo pirmtakas ištikimai liudijo Krikšto pažadus. Pasak Benedikto XVI, „universaliausią tikrai krikščioniško gyvenimo programą galima apibendrinti kaip ištikimybę šventojo Krikšto pažadams“. Entuziastingai išlydėtas tikinčiųjų popiežius nuvyko į už 13 km esančią Zebžydovskio Kalvariją.

Zebžydovskio Kalvarija

Vidudienį atvykęs į šią Marijos šventovę Šventasis Tėvas valandėlę tyliai meldėsi koplyčioje. Jis paukojo Dievo Motinos garbei sidabrinę rožinį, kurią pats nunešė prie paveiklo. Trumpa kalba, pasakyta ištisai lenkiškai, jis prašė tikinčiųjų, kad melstųsi už jį ir visą Bažnyčią. Po to Šventasis Tėvas itališkai pridūrė, kad drauge su kardinolu Stanislawu Dziwiszu viliasi, jog „Apvaizda leis greitai beatifikuoti ir kanonizuoti mūsų brangų popiežių Joną Paulių II“.

Lagievnikai

Iš Kalvarijos popiežius nuvyko į Krokuvos Lagievnikų priemiestyje esančią Dievo Gailestingumo šventovę. Bazilikoje Benedikto XVI laukė apie 800 ligonių ir neįgaliųjų, jų globėjų ir auklėtojų. Kreipdamasis į ligonius Benediktas XVI sakė: „Nėra gilesnio tikėjimo, gyvesnės vilties ir karštesnės meilės už tą, kuria žmogus nelaimėje patiki save Dievo rankoms“.

Susitikimas su jaunimu

Aplankęs Vavelio katedrą popiežius papamobiliu nuvyko į Blonie parką, kur jo laukė apie 700 tūkst. jaunuolių. Jaunimo atstovai paprašė Šventojo Tėvo būti jų vadovu Kristaus keliais. Buvo atlikta trijų dalių oratorija, vaizduojanti šiuolaikinio

jaunimo problemas ir gresiančius paklydimus. Benediktas XVI sakė, kad kiekvienas, ypač jaunas žmogus, širdyje trokšta namų, į kuriuos su džiaugsmu sugrįžtu, priimtų svečią, „kur meilė būtų kasdienė duona“. Popiežius pabrėžė, kad tai yra tiesiog laimingo gyvenimo troškimas, ir paragino jaunuolius nebijoti to troškimo, nenusivilti „matant sugriuvusius namus, apmirusius troškimus“. Popiežius palaimino būsimojo Jono Pauliaus II centro kertinį akmenį. Šventajam Tėvui buvo įteikta knyga su 30 tūkstančių pasirašytų pažadų nevertoti narkotikų. Nuo paschalo uždegta liepsna buvo išdalyta visiems susitikimo dalyviams. Vakare Benediktas XVI dar trumpai bendravo su jaunimu pro Krokuvos arkivyskupo rūmų langą.

Mišios Blonie parke

Sekmadienio Mišiose Blonie parke dalyvavo apie milijonas tikinčiųjų, tarp jų buvo svečių iš Baltarusijos, Lietuvos, Slovakijos, Ukrainos, Rusijos. Homilijoje popiežius ragino lenkus liudyti pasauliui tikėjimą į Jėzų Kristų. „Šis jūsų pašaukimas tebėra aktualus, o gal net tapo aktualesnis po palaimingosios Dievo tarno [Jono Pauliaus II] mirties“, – sakė Benediktas XVI. Popiežius ragino lenkus ryžtingai liudyti Evangeliją šiandienos pasauliui, nešant viltį vargšams, kenčiantiesiems, apleistiesiems, nuliūdusiems, stokojantiems laisvės, teisingumo ir taikos. Baigdamas jis kvietė: „Tvirtai laikykitės tikėjime! Tvirtai laikykitės viltyje! Tvirtai laikykitės meilėje!“ Atsisveikindamas su Krokuvos arkivyskupo rūmais Benediktas XVI trečią kartą pasirodė pro „popiežiaus langą“, padėkojo ir išreiškė viltį dar kartą susitikti „Romoje, o jei Viešpats Dievas leis, tai dar kartą Krokuvoje“.

Aušvicas

Sekmadienio popietę popiežius aplankė buvusią hitlerininkų Aušvico – Birkenau koncentracijos stovyklą. Benediktas XVI pėsčias tylėdamas praėjo pro vartus su garsiu už-

rašu „Arbeit macht frei“. Paskui jis pėsčias nuėjo iki „mirties bloko“ Nr. 11. Paskutinius metrus prie Šventojo Tėvo prisijungė ir drauge ėjo prezidentas L. Kaczynskis. Vėliau popiežius vėl vienas nuėjo prie „mirties sienos“. Čia stovėdamas valandėlę tyliai pasimeldė. Viena iš buvusių koncentracijos stovyklos kalinių padavė jam atminimo ugnį, kurią popiežius pastatė prie mirties sienos. 11-ojo bloko kieme Benediktas XVI susitiko su 32 buvusiais stovyklos kaliniais, su kiekvienu asmeniškai pasisveikino ir valandėlę pasikalbėjo, gestais išreiškė nuoširdumą. Vėliau Šventasis Tėvas užėjo į šv. Maksimilijono Kolbės mirties celę, kurioje degė 1979 m. Jono Pauliaus II dovanota žvakė. Valandėlę tyliai pasimeldęs popiežius garsiai lotyniškai tarė: „Šventasis Maksimilijonai Kolbe, melski už mus, visi šventieji kankiniai, melskite už mus“. Paskui Benediktas XVI apsilankė Dialogo ir maldos centre, kuriame siekiama tautų susitaikinimo. Čia jį pasveikino kardinolas F. Macharskis, keliolika metų Lenkijoje dirbantis vokiečių kunigas M. Deselaersas ir du centro savanoriai – lenkas ir vokiečių.

Paskui popiežius nuvažiavo prie Tautų kankinystės paminklo buvusios Birkenau stovyklos vietoje. Šventasis Tėvas visiškoje tyloje priėjo prie paminklo, kur 22 lentelėse įvairiomis kalbomis įamžintas aukų atminimas. Tuo metu nustojo lietus, o virš stovyklos iškilo vaivoryškė. Pamaldos prasidėjo 22 psalmės giedojimu, paskui buvo išsakomos maldos intencijos romų, rusų, lenkų, hebrajų ir anglų kalbomis. Paskutinę intenciją vokiškai pasakė pats popiežius: „Taikos Dieve, tu pats esi taika, kurios negali suvokti į vaidus bei kivirčius linkęs žmogus, – padaryk, kad gyvenantieji santarvėje išliktų taikoje, o susivaidijusieji įžengtų į susitaikinimo kelią. Per Kristų, mūsų Viešpatį“.

Toliau Šventasis Tėvas kalbėjo itališkai: „Atvykau prašyti Dievo, taip pat čia kentėjusių žmonių susitaikinimo malonės“. Jis prisipažino, kad kalbėti toje kankinimų vietoje

ypač sunku krikščioniui, iš Vokietijos kilusiam popiežiui. Šventasis Tėvas išpėjo dėl šiandienos grėsmių pasauliui. Kalbėdamas jis tris kartus priminė savo vokišką kilmę ir teigė, kad apsilankymas buvusios koncentracijos stovyklos teritorijoje buvo jo pareiga tiesos, čia kentėjusių žmonių ir Dievo akivaizdoje. Benediktas XVI sakė, kad žmogus neįstengia perprasti Dievo slėpinio, tačiau turi nuolankiai ir atkakliai šauktis Dievo.

Atsisveikinimas

Suteikęs apaštališkąjį palaiminimą Benediktas XVI išvyko į oro uostą. Atsisveikinimo kalboje Benediktas XVI ragino lenkus ištikimai saugoti krikščioniškąjį paveldą. Popiežius sakė, kad ši kelionė suartino jį su jo didžio pirmtako tautiečiais ir prašė maldos savo intencija. Benediktas XVI priminė 2002 m. Jono Pauliaus II pasakytus atsisveikinimo žodžius tautiečiams, kuriais jis ragino lenkų tautą vadovautis gailėstingumo, broliško solidarumo dvasia ir rūpintis bendruoju gėriu. Benediktas XVI baigė savo kalbą šv. Pauliaus žodžiais, kuriais grįstas kelionės devizas: „Budėkite, tvirtai laikykites tikėjimo, elkitės vyriškai, būkite stiprūs! Viską darykite su meile“ (1 Kor 16, 13–14).

Bažnytinių judėjimų susitikimas su popiežiumi Sekminių proga

(KAP, KAI) Birželio 4 d. Šv. Petro aikštėje vykusioje Sekminių vigilijoje kartu su popiežiumi dalyvavo apie 400 tūkstančių tikinčiųjų, priklausančių 120 bažnytinių judėjimų bei bendruomenių. Susitikimo devizas – „Būti krikščioniui – grožis ir džiaugsmas dalijantis su kitais“. Šv. Petro aikštėje ir prieigose susirinkę žmonės entuziastingai pasitiko Šventąjį Tėvą. Benediktas XVI beveik pusvalandį važiavo pro tikinčiuosius, iškėlusius judėjimų bei bendruomenių emblemas, įvairių šalių vėliavas. Tai buvo didžiausias renginys Vatikanu nuo pontifikato pradžios.

Pamoksle popiežius ragino ugdyti naują ekologinį sąmoningumą. Pa-

sak jo, šiuo metu „daugeriopai piktnaudžiaujama žeme“. Kūrinija yra dovana, ji patikėta žmogui ne griauti, bet tam, kad „taptų Dievo sodu ir žmogaus sodu“. Benediktas XVI ryžtingai kritikavo savanaudišką požiūrį į gyvenimą, kai jį linkstama vien savintis, užuot dovanojus. „Tuomet ir kitų gyvenimui gresia pavojus“, – sakė popiežius. Laisvė nereiškia „atsipjauti visų bendro pyrago gabalą, nors po to kitam ir trūktų“. Jei kas gyvena vien pagal savo valią, patiria konfliktą su kitu panašios gyvenamosios žmogumi: „egoistinės laisvės sampratos būtina išvada yra smurtas ir griovimas – ne tik laisvės, bet ir paties gyvenimo atžvilgiu“. Tikroji laisvė yra bendra atsakomybė už pasaulį, save ir kitus. Popiežius kvietė naujuosius bažnytinius judėjimus ugdyti Bažnyčią ir vienyti su Petro ir apaštalų ipėdiniais. Pasak Benedikto XVI, Bažnyčioje neatskiriamai susiję daugeriopumas ir vienybė. „Dvasia pučia, kur nori. Tačiau Dvasios valia nėra užgaida, – sakė popiežius, – Jos valia yra vienybė“. Šventasis Tėvas ragino krikščionis dalytis tikėjimu be baimės ir be didžiavimosi. Pasak jo, būtent bažnytinių judėjimų nariai kviečiami atverti duris Kristui. Kristus yra „meilės civilizacijos kertinis akmuo“. Taip Bažnyčia gali prisidėti kurdamas teisingesnę visuomenės tvarką ir taikų tautų sambūvį.

Vigilijos metu žodį tarė ir daugelio bažnytinių judėjimų bei bendruomenių įkūrėjai.

Renovabis Sekminių akcija Paderborne

Gegužės 10–14 d. Paderborne atidaryta Vokietijos katalikų šalpos fondo *Renovabis* Sekminių akcija. Šiameitinės akcijos motto „Užmirštieji... Europos rytuose“. Vokietijos vyskupų 1993 m. įkurtas solidarumo su Vidurio ir Rytų Europos žmonėmis fondas *Renovabis* dosniai remia sielovadinius, socialinius, švietimo, krikščioniškos žiniasklaidos, pasauliečių veiklos skatinimo ir kt. projektus 27-iose iš komunistinės priespaudos išsivadavusiose šalyse (paramą

gauna taip pat ir Kaukazo bei Vidurinės Azijos valstybėse veikiančios bažnytinės organizacijos).

Kasmet vis kitame Vokietijos mieste surengiamos Sekminių akcijos metu *Renovabis* informuoja apie pagalbos poreikius ateistinių diktatūrų ekonomiškai ir dvasiškai nualintose šalyse, skatina vokiečių visuomenę konkrečiomis aukomis išreikšti savo solidarumą su tikėjimo broliais Rytuose. Į tokias Sekminių akcijas paprastai kviečiami ir pagalbą gaunančių kraštų Bažnyčių, karitatyvinių organizacijų, *Renovabis* partnerių atstovai, kad gyvais liudijimais pristatytų esamą padėtį ir paramos reikalingumą. Ši Sekminių akcija vyko jau 14 kartą. Į ją buvo pakviesti ir dalyvavo Albanijos, Bosnijos, Lenkijos, Lietuvos, Makedonijos, Rumunijos, Rusijos (Karaliaučiaus srities *Caritas*), Ukrainos, Vengrijos bažnytinių ir šalpos bendrijų atstovai. *Renovabis* organizuojuose renginiuose Paderborne ir aplinkiniuose miestuose dalyvavo, savo šalių sielovadines ir socialines problemas pristatė Skopjės (Makedonija) vyskupas Kiro Stojanov, Kijevo vyskupas augziliaras Stanislav Szyrokoradiuk, Telšių vyskupas Jonas Boruta. Lietuvai taip pat atstovavo Telšių vysk. V. Borisevičiaus kunigų seminarijos rektorius kun. Vygintas Gudeliūnas ir Lietuvos *Caritas* generalinis direktorius kun. Robertas Grigas. Susitikimuose su vokiečių visuomene nacionaliniu koloritu ir temperamentingu atlikimu klausytojus sužavėjo lietuvių tautinės muzikos ansamblis *Tuto* (vadovas Gintaras Vilčiauskas) ir Vengrijos čigonų jaunimo ansamblis *Beaš* (vadovas Atila Babkovič).

Renovabis akcijos metu svečiai dvasininkai aukojo šv. Mišias Paderborno ir gretimų vietovių parapijose, homilijose dalijosi savųjų Bažnyčių priespaudos ir atgimimo patirtimi, dabartiniais poreikiais, dėkojo Vokietijos katalikams už konkrečią pagalbą reiškiamą artimo meilę. Karitatyvinių draugijų darbuotojai susitiko su Elseno ir kitų mokyklų moksleiviais, aplankė Siegeno kalėjimą, kuriame didelę sulaikytųjų dalį sudaro rytų europiečiai, domėjosi imigrantų problemomis Oerlinghauseno integracijos centre. Neuhauso pilyje įvyko susitikimas su *Renovabis* šalpos projektu rėmėjais – aukotojais. Dortmundo Katalikų centre surengtas „pasakojimų vakaras“, kuriame, moderuojant žinomai Kelno žurnalistei Melanie Wielans, Albanijos, Lenkijos ir Lietuvos atstovai liudijo apie savųjų kraštų religinį ir tautinį išsivadavimą, atsakė į klausimus. Paderborno *Liborianum* vienuolyno auloje viešoje diskusijoje pakviesti kalbėti Kijevo vyskupas, Ukrainos *Caritas* prezidentas S. Szyrokoradiuk akcentavo pagalbos nuo Černobylio radiacijos nukentėjusiems vaikams svarbą, o Lietuvos *Caritas* vadovas kun. R. Grigas aukštai įvertino suteiktą ir numatytą *Renovabis* paramą, kuriant pagalbos tinklą rizikos grupių žmonėms Lietuvoje.

Akcijos atidarymas apvainikuotas šv. Mišiomis Paderborno katedroje sekmadienį, gegužės 14 d., kurių metu *Renovabis* vadovas kun. Dietger Demuth padėkojo Vokietijos krikščionims už supratimą padėti vargstantiesiems Europos rytuose. Atsisveikindamas su svečiais Paderborno arkivyskupas Hans Josef Becker savo arkivyskupijos (beje, mininės 1200 metų įsteigimo sukaktį) vardu įteikė visų viešinių šalių atstovams po ženklų auką sielovadinei ir karitatyvinei veiklai vystyti.

Renovabis paramos akcija užbaigta per Sekmines, birželio 4 d., Bamberge. Beje, šių metų *Renovabis* Sekminių akcijai skirtame teminiame leidinyje paskelbtas gausiai iliustruotas Austrijos žurnalistės Judith Lewonig Lietuvai skirtas straipsnis vokiečių kalba „*Sovietmečio tremtiniai – iki šiol diskriminuojami*“. 2005 metais *Renovabis* surinko ir paskyrė 30 milijonų eurų 987 projektams Rytų Europoje. Vien tik Lietuvos *Caritas* veiklai plėtoti 2004–2005 m. *Renovabis* paskyrė 151523 eurus. Lietuvoje tos lėšos panaudotos teikiant pagalbą skurstančioms šeimoms ir gatvės vaikams, prekybos moterimis ir prostitucijos aukoms, kalinių integracijai į visuomenę, taip pat *Caritas* bendradarbių ir savanorių kvalifikacijos kėlimui.

-linfo-

BAŽNYČIOS ŽINIOS

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
Šventaragio 4
Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios
informacijos centras
Papilio 5, LT-44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas
arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ
Nariai: vysk. Jonas Boruta SJ
vysk. Jonas Kauneckas
mons. Artūras Jagelavičius
kun. Leonas Povilas Zaremba SJ
kun. Lionginas Virbalas SJ
kun. Kęstutis Rugevičius
Vyskupijų atstovai:
kun. Arūnas Poniškaitis
kun. Domas Gatautas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

Vita Filipova / Kazlų Rūda
Jūratė Kadusauskaitė / Marijampolė
kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kun. Saulius Stumbra / Klaipėda
Laima Zimkienė / Šiauliai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio 5
LT-44275 Kaunas, Lietuva

TELEFONAI

Redakcija: 323 853
Platinimo tarnyba: 322 776
Faksas: 323 853
El. paštas: lkbic@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Studentų 48a
LT-51367 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.
ISSN 1392-6098

© 2006, „Bažnyčios žinios“